



# Christelijk Kindcentrum Bunschoten

Spelend groeien en bloeien

## Pedagogisch beleids- en werkplan december 2018

**Christelijk Kindcentrum Bunschoten**  
**Baby-Peuter-Kindhof**  
**Vogelpad 1**  
**3752 KV Bunschoten**  
**033-3030728 / 06-83219318**  
[info@ckcb.nl](mailto:info@ckcb.nl)  
[www.ckcb.nl](http://www.ckcb.nl)

## Inhoudsopgave

Blz

4	Inleiding
5	Christelijke identiteit
6	Algemene informatie: openingstijden, accommodatie en groepsruimten
7	Buitenruimte, Presentielijsten, Intake en rondleiding
8	Nieuwsbrief, Thema/ouderavond, Ouder-app
9	Ouderlogin, Ziektebeleid, Bestuur, Oudercommissie, Klachtenprocedure
10	Privacy, Aansprakelijkheid, Scholing pedagogisch medewerkers
12	Veiligheid, Pedagogisch medewerkers, Mentor, Beroepskracht-Kind-Ratio
13	Inzet beroepskracht in opleiding, VOG
14	Positieve houding, Zorgstructuur
15	Aanname van kinderen met een beperking, Meldcode
16	VIR, GGD, Enquête
17	Pedagogisch Beleid, Onze visie op opvoeden en de ontwikkeling van kinderen

### 18 **Babyhof,**

18	Emotionele veiligheid
19	Dagritme
20	Persoonlijke competenties
21	Uk en Puk
22	Oudercontact en ontwikkeling
23	Sociale competenties
24	Normen en Waarden

### 25 **Peuterhof**

25	Openingstijden, Inloopkwartier
26	Ochtend en middagindeling, Eten en drinken, Verschonen en zindelijkheid
27	Ouderbetrokkenheid
28	Extra dagdelen, Pedagogisch medewerkster/Mentor, Observeren en volgen van de ontwikkeling.
29	Oudergesprekken, Overdracht naar de basisschool, Taalontwikkeling
30	Waar staat VVE voor?
31	Emotionele veiligheid
32	Ontwikkeling van de persoonlijke competenties
33	Ontwikkelingsmateriaal en speelgoed
34	Puk en Ko, Zelfstandigheid bevorderen

35	Ontwikkeling van de sociale competenties,
36	Normen en waarden
37	<b>Kindhof (BSO)</b>
37	Inleiding
37	De functie van de BSO in de samenleving
39	Welke functie heeft de BSO voor kinderen, wat willen wij ze bieden
40	Een gevoel van fysieke en emotionele veiligheid
42	Het bevorderen van de persoonlijke competenties van kinderen
43	Het bevorderen van sociale competenties
44	Waarden en normen
45	Extra dagdelen, dagindeling
46	Zelfstandigheidscontract BSO, Naschoolse opvang

## **Pedagogisch Beleids- en werkplan**

### **Inleiding**

Voor u ligt het pedagogisch beleids- en werkplan van Christelijk Kindcentrum Bunschoten. Dit plan is herschreven in april 2018.

Door middel van dit plan willen wij aangeven wat onze visie is op de ontwikkeling en het welzijn van kinderen.

Christelijk Kindcentrum Bunschoten streeft naar kwalitatief goede opvang. Kwaliteit wordt onder andere gewaarborgd door het hanteren van wet- en regelgeving van overheid, gemeente en GGD. In dit beleidsplan staat beschreven hoe Christelijk Kindcentrum Bunschoten hier in de praktijk mee omgaat.

Het plan heeft een algemeen deel dat geldt voor alle afdelingen zowel de Babyhof, Peuterhof als Kindhof (BSO). Daarna komt er voor iedere hof een apart geschreven stuk in het beleidsplan.

Het beleidsplan is tot stand gekomen door een samenwerking van verschillende geledingen: management en pedagogisch medewerkster, de oudercommissie en het bestuur hebben hierbij een controlerende, adviserende en corrigerende functie.

Voor wie en waarvoor is het pedagogisch beleids- en werkplan bedoeld?

- Ouders/verzorgers, om een goede keuze te maken
- Een eenduidige pedagogische aanpak binnen het team
- Evalueren van de werkwijze van de organisatie
- Gemeente, zodat zij weten wat er gebeurt op het Christelijk Kindcentrum Bunschoten waaraan zij subsidie verlenen
- Leidraad in functioneringsgesprekken met pedagogisch medewerkster
- Andere betrokkenen in de omgeving, consultatiebureau, scholen
- Nieuwe medewerkers en invalkrachten
- Stagiaires

## **Christelijke Identiteit**

Christelijk Kindcentrum Bunschoten heeft een christelijke identiteit. Wij willen ouders meehelpen richting te geven aan de christelijke opvoeding, waarbij de bijbel een belangrijke plaats inneemt.

Wij zijn er van overtuigd dat alle kinderen, hoe jong ze ook zijn, mogen weten dat Jezus van hen houdt. Wij hopen dat dit er toe zal leiden dat het kind zoveel hoort en leert over Gods liefde voor alles wat leeft, dat er daarna een steeds groeiend verlangen zal zijn om daar meer over te horen en te leren.

We gebruiken op de Babyhof Bijbelboekjes die speciaal voor deze leeftijdsgroep zijn geschreven. Op de Peuterhof gebruiken we de Bijbelse methode Timotheüs, en wij zingen, bidden en danken samen. Op de Kindhof (BSO) werken we vooral met de christelijke waarden en normen. We leven bewust toe naar de christelijke feestdagen en staan stil bij de betekenis ervan. Wij geven ook aandacht aan gezin-school-kerk diensten. De christelijke waarden en normen worden gehanteerd zoals liefde, respect voor elkaar, het helpen van elkaar, vriendelijkheid, vergeven, eerlijk zijn, geduldig zijn, mildheid, trouw en zelfbeheersing.

Onze christelijke identiteit heeft tevens consequenties voor het personeel dat wij aannemen. Er wordt daarom ook van de pedagogisch medewerkers verwacht dat zij een persoonlijke band met God, Jezus en de Heilige Geest hebben en dat zij passie hebben voor hun geloof. Zij moeten de Bijbel aanvaarden als Gods Woord, en belijdend lid zijn van een protestants-christelijke gemeente.

Het kindcentrum heeft respect voor een ieders geloof, alle kinderen zijn welkom, als ouders instemmen met de christelijke identiteit van Christelijk Kindcentrum Bunschoten.

## **Algemene informatie** (Deze informatie geldt voor de baby- en dreumes groep, de peutergroepen en de BSO)

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen zich kunnen ontplooiën in een warme, veilige en stimulerende omgeving. Wij gaan uit van de behoefte van het kind, ingepast in de groep. Daarbij kijken wij vooral naar de mogelijkheden van het kind. Dit betekent dat wij op een positieve en uitnodigende manier met kinderen omgaan. Wij bewaken de kwaliteit van ons Kindcentrum en proberen voortdurend deze kwaliteit te verbeteren. Wij staan open voor op- en aanmerkingen van ouders. Wij kijken kritisch naar onszelf en spreken elkaar aan op ons handelen. Onze deskundigheid vergroten wij door het bijwonen van professionaliseringsbijeenkomsten, en door teambesprekingen met inhoud. Maar bovenal vergroten wij onze deskundigheid door te blijven kijken naar ieder kind dat aan onze zorg is toevertrouwd.

### **Openingstijden:**

Babyhof: 6.30 uur tot 18.00 uur

Peuterhof: 6.30 uur tot 18.00 uur

Kindhof: 6.30 uur – 8.30 uur en van 14.30 uur tot 18.00 uur in vakanties van 6.30 uur tot 18.00 uur. In de week tussen kerst en oud- en nieuw is het Kindcentrum gesloten en met de christelijke feestdagen.

## **Accommodatie en groepsruimten**

### **Babyhof**

De ruimte voor de baby-dreumesgroep is speciaal op deze doelgroep afgestemd. Er zijn veel lichte kleuren en verschillende speelhoeken met uitdagende materialen. Daarnaast is er een verschoonruimte op de groep en een hoge box. Aangrenzend aan de ruimte is er een slaapkamer met bedjes.

### **Peuterhof**

De peuterlokalen in ons kindcentrum zijn zo ingericht dat er verschillende activiteitenplekken zijn zoals de huishoek, hoek met constructiematerialen, autohoek en een leeshoek. Dit zijn de vaste hoeken waar met wisseling van thema's weer nieuwe materialen worden ingezet om het spel te bevorderen. Verder is er een kast met puzzels en andere spel- en ontwikkelmaterialen. Ook hier wordt regelmatig gewisseld en kunnen kinderen zelfstandig speelgoed uitkiezen. Verder is er een apart speellokaal waar de kinderen heerlijk kunnen klimmen en klauteren en waar de pedagogisch medewerkster de grove motoriek kan observeren.

## **Kindhof (BSO) juni 2018**

De naschoolse ruimte is rechts in het gebouw. Dit is een grote ruimte waar meerdere hoeken zijn, zoals: een hoekbank met vloerkleed en zitzakken voor een huiselijke sfeer, een creatief atelier, een computerhoek, ruimte voor zang en dans, een hoek met allerlei speelgoed, de keuken grenst aan deze ruimte waar gekookt kan worden. En we kunnen natuurlijk ook gebruik maken van de peuterlokalen en het speellokaal.

### **Buitenruimte**

Onze buitenruimte is heerlijk ruim om te spelen. Er is voldoende ruimte om te fietsen en te rennen, er is een verkeersplein, een zandbak waar met diverse zandbakmaterialen gespeeld kan worden. Er zijn speelhuisjes, glijbaan, wipfiguren en vrolijk geschilderde dieren. Als het weer het toelaat, proberen we elke dag gebruik te maken van deze buitenruimte. De buitenmaterialen zijn passend bij jonge kinderen tot een jaar of 6 en de buitenruimte is veilig ingericht.

Ook maken wij gebruik van de Stint als vervoersmiddel hier kunnen 8-10 kinderen in de leeftijd van 2 tot 12 jaar. Hiermee kunnen we op pad om bijv. eendjes te voeren, naar de kinderboerderij, de haven, naar de speeltuin of een voetbalveld enz. Ook zullen wij met de Stint de kinderen van de BSO ophalen van de basisschool en/of brengen naar de basisschool bij voorschoolse opvang.

Voor de toekomst hopen we nog een buitenruimte te realiseren met vooral uitdaging voor de grotere kinderen en misschien een gedeelte met een ontdektuin.

### **Presentielijsten**

Nadat een kind is aangekomen op het Kindcentrum of is opgehaald door de ouder wordt de presentielijst aangepast zodat op ieder moment duidelijk is hoeveel kinderen en welke kinderen er aanwezig zijn. Wanneer een kind opgehaald wordt dient dit door degene die het kind ophaalt bij de pedagogisch medewerker af te melden. Deze zal dan de overdracht doen.

### **Ophaalbevoegdheid**

Als het kind door iemand anders wordt gehaald dan de ouder of welke persoon opgegeven is, dient dit vooraf mondeling, via mail of telefonisch door de ouders, aan de pedagogisch medewerker te worden gemeld. Een kind wordt nooit aan een voor ons onbekend iemand meegegeven.

### **Intake en rondleiding**

Op de site staan data voor kennismaking en rondleiding. Ouders hoeven zich hier niet voor aan te melden. Ouders mogen ook een afspraak maken buiten deze data om. Voor de kindhof (BSO) mogen de ouders zelf een afspraak maken.

Het is de bedoeling dat uw kind tijdens de rondleiding aanwezig is. Tijdens dit gesprek en de rondleiding wordt er van alles verteld over het reilen en zeilen binnen het Kindcentrum. De rondleiding en het kennismakingsgesprek duurt ongeveer een

uur. Ouders hebben in dit gesprek de mogelijkheid om hun vragen te stellen. Wij vertellen gedetailleerd over de gang van zaken, ons pedagogisch handelen op het Kindcentrum en de geldende afspraken m.b.t. het ophalen van een ziek kind, wijze van opzegging, haal- en brengtijden, het aanvragen van eventuele extra dagdelen, de wijze van betaling. De pedagogisch medewerkster van de groep waar het kind wordt geplaatst heeft de eerste keer een gesprek met de ouders over het kind. Ook praktische zaken, zoals wie het kind brengt en ophaalt kunnen dan besproken worden. Het informatieboekje staat op onze site, zodat zij thuis alles nog eens op hun gemak kunnen doornemen. Er wordt altijd vermeld dat zij bij verdere vragen contact op kunnen nemen met de leidinggevende. Zie ook onze website [www.ckcb.nl](http://www.ckcb.nl) Voor kinderen die naar de BSO komen en nog niet eerder op het Kindcentrum zijn geweest is dit meteen ook een wenmoment. De ouders zullen na de rondleiding afscheid nemen en het kind mag nog een uurtje alleen blijven om te wennen.

### **Nieuwsbrief**

Door middel van de nieuwsbrief die ongeveer 6 – 8 keer per jaar uitkomt, laten we weten wat er voor de komende tijd op de rol staat, zoals vakanties, ouderavonden, met welk thema er gewerkt wordt enz. Via de website en facebook verspreiden wij ook nieuws.

Aan het begin van een nieuw schooljaar krijgt u per mail ook een jaarkalender toegestuurd met vakanties, ouderavonden, kijkmomenten enz.

### **Thema-avond/ ouderavond**

Twee/drie keer per jaar zal er een thema-avond/ouderavond worden georganiseerd. Graag horen de pedagogisch medewerkers tips of ideeën over de onderwerpen die behandeld kunnen worden.

Thema's die met enige regelmaat terug komen zijn taalontwikkeling/speengebruik, EHBO voor kinderen, zindelijkheidstraining, de 5 talen van de liefde voor kinderen, gezonde voeding en beweging.

Op zo'n avond is de leidinggevende samen met de pedagogisch medewerkers aanwezig om ook op deze wijze beschikbaar te zijn voor informeel contact en vragen van ouders.

### **Peuterhof-app**

Als een kind staat ingeschreven krijgen de ouders een app die ze gratis kunnen downloaden in de appstore. In deze app krijgen ouders info van de leidsters, foto's van de kinderen. Ouders wordt wel gevraagd voorzichtig te zijn met foto's delen waar niet alleen hun eigen kinderen op staan. Ook kan er in deze app afwezigheid van een kind gemeld worden, een berichtje sturen aan de leidster en je adresgegevens veranderen. Deze app heet Peuterhof app maar is voor alle kinderen van het Kindcentrum.



## **Ouderlogin**

Na inschrijving kunnen ouders ook in de ouderlogin waar facturen, jaaropgave, documenten en persoonlijke gegevens gevonden kunnen worden. In de nieuwsbrief staat hoe je hier in kunt komen.

## **Ziektebeleid**

Ouders kunnen via de ouderapp hun kind ziek melden. Zijn er twijfels of het kind naar het Kindcentrum mag komen, zie dan ziektebeleid op onze website of de ouder kan even bellen met de leidinggevende.

## **Bestuur**

Christelijk Kindcentrum Bunschoten is een stichting zonder winstoogmerk. Daarom werken wij met een bestuur. Dit bestuur bestaat uit 5 personen: voorzitter, penningmeester, secretaris, algemeen adjunct en de leidinggevende. Een bestuurslid komt uit het bestuur van de VVGO (Vereniging van Gereformeerd Onderwijs) en een bestuurslid heeft contact met de VCO Bunschoten (Vereniging Christelijk onderwijs Bunschoten), en een bestuurslid komt uit de oudergeleding. Deze Stichting is een rechtspersoon en het bestuur heeft een controlerende functie. Voor namen van de leden van het bestuur verwijzen we u naar de website [www.ckcb.nl](http://www.ckcb.nl) onder het kopje personeel.

## **Oudercommissie**

De mening van de ouders is voor ons een vanzelfsprekende zaak. Wij willen graag hun mening en visie horen. Daartoe hebben wij een oudercommissie opgericht. Deze heeft ongeveer 4 keer per jaar overleg met de leidinggevende van Christelijk Kindcentrum Bunschoten.

De oudercommissie heeft een adviserende functie met betrekking tot onderwerpen zoals gezonde voeding, het pedagogisch beleids- en werkplan, risico inventarisatie veiligheid en gezondheid, uitjes in vakanties voor kinderen die naar de BSO komen enz. De taken en verantwoordelijkheden van de oudercommissie staan beschreven in het reglement oudercommissie.

Voor de namen van de leden en het reglement van de oudercommissie verwijzen we u naar de website [www.ckcb.nl](http://www.ckcb.nl)

## **Klachtenprocedures/geschillencommissie**

Een klacht van een ouder wordt in eerste instantie aan de pedagogisch medewerkster van de groep kenbaar gemaakt en behandeld door de pedagogisch medewerkster en/of de leidinggevende. Dit kan zowel mondeling als schriftelijk. Komt de pedagogisch medewerkster/leidinggevende niet tot een wederzijdse goede afhandeling van een klacht, dan wordt de klacht overgedragen aan het bestuur van het Kindcentrum. Zij nemen de klacht schriftelijk dan wel mondeling met de ouder op en proberen tot een goede afhandeling te komen. Mocht de interne

klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij Klachtloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag. [www.klachtenloket-kinderopvang.nl](http://www.klachtenloket-kinderopvang.nl) of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie [www.degeschillencommissie.nl](http://www.degeschillencommissie.nl). In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie. Dit kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende repercussies kan hebben. Het reglement van de Geschillencommissie vindt u op de website van de Geschillencommissie. Het klachtenreglement van de speelzaal is op onze website te vinden. [www.ckcb.nl](http://www.ckcb.nl)

### **Privacy**

Om de privacy te waarborgen wordt door Christelijk Kindcentrum Bunschoten zonder toestemming geen gegevens van ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers verstrekt aan derden. We hebben een ouderapp waarin foto's gedeeld worden, dit om niet onnodig allerlei foto's op Facebook te zetten. Foto's voor FB en website waar kinderen op staan worden alleen met toestemming gebruikt. In het hele gebouw zijn camera's aanwezig om de veiligheid van de kinderen en pedagogisch medewerkers zoveel mogelijk te kunnen waarborgen. De camerabeelden worden drie weken opgeslagen.

### **Aansprakelijkheid**

De speelzaal heeft een passende aansprakelijkheidsverzekering ten behoeve van de aanwezige leiding en kinderen.

### **Scholing pedagogisch medewerkers**

Jaarlijks wordt er een scholingsplan gemaakt voor de pedagogisch medewerkers. Dit scholingsplan geeft aan hoe wij de komende jaren aan de ontwikkeling van de medewerkers willen werken: kleinschalig, dicht bij de werkvloer en gericht op de kern van het pedagogisch handelen. Het pedagogisch plan en de werkinstructies vormen de pijlers van het scholingsplan. Andere bouwstenen zijn: het VVE programma, het BPV plan voor het opleiden van medewerkers, wensen vanuit de pedagogisch medewerkster.

Ons personeel is volledig gekwalificeerd naar de eisen van de wet. Alle pedagogisch medewerkers hebben de volgende cursussen gevolgd:

- Training Puk & Ko / Uk & Puk
- Nascholing/verdieping Puk & Ko / Uk & Puk (jaarlijks)
- Kinder-EHBO en BHV (jaarlijks voor iedere pedagogisch medewerkster)
- Training voor het afnemen van toetsen voor het peutervolgsysteem CITO
- Training KIJK
- Taal op 3F niveau

- Klantgerichtheid en ambassadeurschap
- Logopedische Screening
- Korte cursus gebarentaal
- Wij streven naar pedagogisch medewerkers die MBO 4 geschoold zijn.
- Wij streven naar een gezonde mix van HBO en MBO 4 geschoolde pedagogisch medewerkers, dit in verband met dat wij een VVE peuterspeelzaal zijn en heel gericht met taal en taalverwerving bezig zijn.
- Training meldcode

Bovendien hebben meerdere pedagogisch medewerkers de volgende cursussen gevolgd:

- Training via Bartimeüs voor blinden en slechtzienden.
- Omgaan met kinderen met een verstandelijke beperking (MEE, vereniging voor ondersteuning bij leven met een beperking).
- Training voor het begeleiden van stagiaires.
- Tutoring.
- Cursus V-Versterk, een cursus voor Voor- en Vroeg Schoolse Educatie gevolgd aan de Hogeschool in Utrecht.
- Verdiepingscursus V-Versterk
- Training sporten met het jonge kind via de KNGU. Hieraan verbonden is een lesmethode die wij gebruiken voor de motorische ontwikkeling.
- Training voor het project Boekenpret.
- Anne Marie is onze docent Baby en kindergebaren
- 3 daagse cursus Baby's in Zicht
- Pedagogische Kwaliteit en Coaching in de praktijk
  
- De leidinggevende is getraind voor het project Verteltas, management V-Versterk, Train de Trainster Uk en Puk en heeft een opleiding Coachend Leidinggeven en Inspirerend Leidinggeven gevolgd, training coach gezonde kinderopvang, training Preventiemedewerkster en Pedagogische Kwaliteit en Coaching in de praktijk.
  
- Onze pedagogisch beleids- en kwaliteitsmedewerkster die HBO-geschoold is, coacht jaarlijks de pedagogisch medewerkers bij de uitvoering van hun werkzaamheden. Ook is zij belast met de totstandkoming en de implementatie van pedagogisch beleidsvoornemens en heeft de cursus Pedagogische Kwaliteit en Coaching in de praktijk gevolgd.

## **Veiligheid**

### **De pedagogisch medewerkers**

Om te bereiken dat een kind zich bij ons emotioneel zo veilig mogelijk voelt, vinden wij het belangrijk dat vertrouwde personen het kind opvangen. Wij zorgen er daarom voor dat er vaste pedagogisch medewerkers op de groepen staan. Bij ziekte wordt vervanging zoveel mogelijk onderling geregeld en we werken met een paar vaste invalkrachten.

De pedagogisch medewerkers worden ondersteund door de leidinggevende, kwaliteitsmedewerkster, en een facilitair medewerkster. Deze drie medewerkers zijn ook volledig geschoold.

### **Mentor**

Ieder kind krijgt een mentor aangewezen. Bij binnenkomst van het kind zal de mentor het kind ontvangen en een gesprek hebben met de ouder en hierin ook aangeven dat zij de mentor van het kind is. Deze mentor heeft als taak om een goede band met het kind op te bouwen, zij biedt een vertrouwensrelatie en sociaal-emotionele veiligheid, kan de talenten in een kind ontdekken en laten groeien, ze fungeert als rolmodel en signaleert eventuele ontwikkelingsproblemen. Regelmatig heeft zij gesprek met de ouder bij het brengen en halen.

Voor de kinderen die bij ons op de BSO zitten zal dit alleen bij het ophalen zijn. Zij houdt de ontwikkeling van het kind tot 7 jaar bij in het kind-volgsysteem. Als het kind 7 + is en er zijn nog steeds zorgen omtrent de ontwikkeling dan zal er in gesprek worden gegaan met ouders en basisschool over hoe nu verder.

Als kinderen naar een andere groep verhuizen zal de oude mentor een overdracht doen naar de nieuwe mentor en binnen vier weken bij een nieuwe mentor wordt er een gesprek gepland om wederzijds te horen hoe het thuis gaat en hoe het op het Kindcentrum gaat. Verder word er een gesprek gepland rond de meetmomenten van ons kind-volgsysteem.

Als er zorg is rondom een kind of thuissituatie dan zullen er extra gesprekken zijn. De mentor is ook degene die de contacten met de basisschool en/of BSO onderhoudt.

### **Beroepskracht-Kind-Ratio**

Babyhof: Op de baby-dreumesgroep kunnen er maximaal 3 baby's van 0 tot 1 jaar en 5 dreumesen van 1 tot 2 jaar geplaatst worden op 2 pedagogisch medewerkers. Als er een andere samenstelling van kinderen is dan kunnen we dat uitrekenen met een speciale rekentool, om te kijken wat toegestaan is door de GGD.

Peuterhof: Op de peutergroepen zijn er op twee pedagogisch medewerkers 16 kinderen toegestaan in de leeftijd van 2-4 jaar.

Kindhof: Op de BSO groep zijn 22 kinderen van 4 tot 12 jarigen toegestaan op 2 pedagogisch medewerkster. Boven de 22 kinderen gaan we twee groepen maken en

zal er een groep komen van 4 – 8 jaar en 8 – 12 jaar. Met 8 jarigen kijken we in welke groep het kind het beste tot zijn/haar recht komt.

Wij streven er altijd naar om 2 leidsters op een groep te hebben staan. Maar soms lukt dit niet omdat de groep te klein is. Dan proberen we een stagiaire boventallig te plaatsen.

Op bepaalde uren kunnen wij op het Kindcentrum afwijken van het beroepskracht-kindratio. Dit kan van 6.30 tot 7.30 uur van 11.45 tot 12.45 uur en van 17.00 tot 18.00 uur.

Bij de BSO groep gaat het om de tijd van 6.30-7.30 uur en van 14.00-15.00 uur en van 17.00-18.00 uur, dat van het kind-ratio afgeweken kan worden. In de vakanties gelden ook hier de tijden van het 6.30 tot 7.30 uur en van 12.00 tot 13.00 uur en van 17.00 tot 18.00 uur.

Op de overige tijden wordt er niet afgeweken van beroepskracht-kindratio. Ook kunnen er op deze tijden kinderen uit verschillende groepen worden samengevoegd. Maar ook dan, zorgen wij er altijd voor dat er minimaal 2 pedagogisch medewerkers in het pand aanwezig zijn.

### **Inzet beroepskracht in opleiding en stagiaires**

Wij werken met stagiaires niveau 3 en 4. Af en toe begeleiden wij ook een stagiaire van het praktijkonderwijs. Wij werken niet met vrijwilligers.

Stagiaires lopen minimaal een jaar stage, en minimaal twee dagen per week. Ze krijgen intensieve begeleiding van onze pedagogisch medewerkers en praktijkopleider. Ze lopen mee in de groep en gaan mee in het dagritme van de groep. Er is gesprek over de reden om bepaalde dingen te doen, hoe je kinderen een stapje verder krijgt in hun ontwikkeling. Op deze manier gaan stagiaires van een observerende rol, naar een meespelende rol, naar een uitvoerende rol. Bijv. bij verschoning van een kind, eerst kijken, dan onder begeleiding verschonen en dan zelf doen of bij een spel op de BSO, eerst kijken, dan onder begeleiding meespelen en dan zelf het spel leiden.

Aan het begin van de stage krijgen de stagiaires meteen een aantal vaste taken zoals de keuken/vaatwasser opruimen, fruit en thee halen, werkjes voorbereiden enz.

Onze praktijkopleider heeft regelmatig gesprekjes met de stagiaire over voortgang studie, hoe het gaat in de kinderopvanggroep, ontwikkelingspunten opstellen en terugvragen.

Stagiaires die al wat verder in de opleiding zijn en waar we toekomstperspectief in zien binnen ons team, kunnen formatief worden ingezet. Zij komen dan op de loonlijst en krijgen een nul-uren contract. Dit zal incidenteel gebeuren. Vaak zullen we wachten tot ze klaar zijn met de opleiding.

### **Verklaring omtrent gedrag**

Al onze pedagogisch medewerkers, invalkrachten en stagiaires zijn in het bezit van een geldige Verklaring omtrent het gedrag (VOG).

In het 1<sup>ste</sup> kwartaal van 2018 start het personenregister kinderopvang waar iedere medewerkster zich inschrijft. Dit register maakt het mogelijk om continue te screenen op strafbare feiten die belemmerend zijn voor het werken met kinderen. Het register draagt bij aan het vergroten van de veiligheid van kinderen binnen de kinderopvang.

### **Positieve houding**

De pedagogisch medewerkers spreken de kinderen aan vanuit een positieve houding. Wij verwachten dat zij:

- openstaan voor de kinderen en op de juiste manier ingaan op hun signalen en ontwikkeling
- persoonlijke betrokkenheid tonen en gericht positieve gevoelens naar de kinderen uiten
- de kinderen de ruimte geven zich te ontwikkelen in een veilige context
- respect hebben voor de kinderen en hun sociale en culturele achtergrond
- de kinderen kunnen en zullen motiveren, stimuleren en instrueren
- in staat zijn tot een open communicatie met ouders en collega's

### **Veiligheidsprotocol**

Er is een veiligheidsprotocol speciaal geschreven voor het Kindcentrum, u kunt dit opvragen bij de leidinggevende.

Tevens is er een protocol voor vermissing en ontruiming.

Bij een ongeval moet er een ongevalregistratie worden ingevuld door de pedagogisch medewerkster en ondertekend worden door de ouder.

Er is een stagebeleid waarin staat onder welke voorwaarden wij stagiaires aannemen.

### **Zorgstructuur**

Indien uit observatie door de pedagogisch medewerkers, toetsresultaten of anderszins een vermoeden rijst dat het kind een ontwikkelingsachterstand op cognitief, sociaal-emotioneel of motorisch leergebied zou kunnen hebben, gaan we een gesprek aan met de ouders/verzorgers. Wij zullen adviseren contact op te nemen met ondersteunende instanties of zullen dit zelf doen in overleg met de ouders. Bijvoorbeeld als ouders het zelf moeilijk vinden door een taalbarrière of ouders ondernemen zelf geen actie maar wij krijgen wel toestemming om het te regelen.

Ook beschikken wij over een vroeg-signaleringssteam dit zijn 2 professionals die observaties doen als de pedagogisch medewerkster vragen hebben over een kind

waar ze zelf niet helemaal uitkomen, of als ouders vragen hebben over hun kind komen ze eventueel thuis observeren en meedenken over bijv. opvoedingsvragen. Dit gebeurt altijd met toestemming van de ouders en vervolgd met een gesprek met ouders en pedagogisch medewerkster.

Twee dagdelen per maand komt de logopediste langs. Zij kijkt met de pedagogisch medewerkster mee naar de kinderen op uitspraak en taalontwikkeling.

### **Samenwerking met andere instanties**

- \* De Boei: Opvoedondersteuner voor opvoedkundige problemen.
- \* Logopedie.
- \* Fysiotherapie.
- \* De Lingt: sociaal team Bunschoten.
- \* Consultatiebureau.
- \* Vereniging Voor Gereformeerd Onderwijs (VVGGO).
- \* VCO bunschoten .
- \* Eem-Vallei Educatief, Kruisrak
- \* Gemeente Bunschoten: o.a. Lea, werkgroep VVE, werkgroep zorg.
- \* Sovee (Stichting onderwijs voorrang Eemland)
- \* Amerpoort
- \* Youkee
- \* Auris
- \* Kentalis
- \* Pento

### **Aanname van kinderen met een beperking**

Zolang het binnen de mogelijkheden van de speelzaal ligt, zijn kinderen met een beperking van harte welkom. Wij kijken naar wat het kind kan en niet naar het onmogelijke. Dit alles in het belang van de peuter. Wij vinden het belangrijk dat alle kinderen zich veilig voelen. Dit geldt ook voor kinderen met een beperking. Zij moeten niet overvraagd worden door een grote groep. Indien mogelijk en natuurlijk altijd in overleg met de ouders van het kind, wordt er geprobeerd ambulante hulp op de speelzaal te krijgen. Wel wordt er naar de groepscohesie gekeken. Dit kan betekenen dat als er al een kind met een beperking op de groep zit, er geen andere kinderen met een beperking geplaatst kunnen worden. Dit hangt natuurlijk wel af van de beperking, het kind zelf en de groep.

### **Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling**

Deze wet verplicht het Christelijk Kindcentrum Bunschoten tot het instellen van een meldcode en die te gebruiken bij mogelijke aanwijzingen bij een geweld- of zedendelict. Niet alleen het Christelijk Kindcentrum Bunschoten moet over een

meldcode beschikken, maar moet het gebruik ervan ook bevorderen. Alle medewerkers zijn over de invoering van de meldcode geïnformeerd. Met deze wet is tevens de zgn. meldplicht en overlegplicht ingevoerd. De meldplicht heeft betrekking op de omstandigheid dat als er aanwijzingen zijn dat een collega professional betrokken is bij een geweld- of zedendelict jegens een kind, dit dadelijk gemeld moet worden bij de houder van de organisatie, de werkgever. Als het om een strafbaar feit gaat dan moet de werkgever aangifte doen. De meldcode kan door ouders worden ingezien en staat op onze website.

### **VIR Verwijsindex**

VIR staat voor Verwijs Index Risicjongeren. De VIR is geen mogelijkheid om een kind te verwijzen, maar een mogelijkheid om het signaal af te geven dat wij zorg hebben om een peuter en/of het gezin. Het is een systeem waarop verschillende organisaties in de keten van jeugd, onderwijs en zorg zijn aangesloten om kinderen te signaleren waarover zorgen bestaat. Op het moment dat wij een kind in de VIR registreren en een andere instantie heeft dit ook gedaan, wordt er contact opgenomen om samen tot een plan voor dat kind te komen. Dit om te voorkomen dat er langs elkaar heen wordt gewerkt. Voor meldcriteria kun je de verwijsindex risico's jeugdigen raadplegen. De bevoegdheid om een melding van een kind in de VIR te zetten is voorbehouden aan de leidinggevende. Zie ook de website van de VIR.

### **GGD**

Christelijk Kindcentrum Bunschoten wordt jaarlijks getoetst door de inspecteur van de GGD. Het toetsen gebeurt op verschillende vlakken. Er wordt geobserveerd op de groepen, papieren gecontroleerd (diploma's, leidster-kind ratio, verklaring van goed gedrag), en er zijn gesprekken met medewerkers en ouders.

De voorzitter van de oudercommissie krijgt om het jaar een vragenlijst om in te vullen. De vragen hebben betrekking op de dagelijkse gang van zaken wat betreft Beleid en Kwaliteit van de kinderopvang.

Verder voert de GGD controle uit bij de uitvoering van Risico inventarisatie & evaluatie, veiligheid en gezondheid.

Op grond van bovenstaande wordt er een rapport gemaakt die voor ieder inzichtelijk is op de website van Christelijk Kindcentrum Bunschoten.

### **Enquête**

Wij streven er naar om jaarlijks een enquête te houden onder onze ouders. Dit om goed te kunnen blijven blijven pijlen wat de wensen en opmerkingen zijn van ouders. Zo proberen we nog beter aan te sluiten met bepaalde opvangmogelijkheden maar vooral ook om de kwaliteit van het Kindcentrum op een hoger pijl te krijgen en te houden.



## **Pedagogisch beleid**

### **Onze visie op opvoeden en de ontwikkeling van kinderen:**

#### **Spelend Groeien en Bloeien**

Christelijk Kindcentrum Bunschoten ziet zichzelf als een pedagogisch partner. Samen met de ouders en andere betrokkenen willen wij een veilige omgeving scheppen waarin kinderen spelend groeien en bloeien. Kinderen hebben van nature de behoefte om nieuwe dingen te leren, om uitdagingen aan te gaan. Ieder kind mag zichzelf zijn en ontwikkelt zich binnen zijn omgeving op zijn eigen manier en op zijn eigen tempo. Wij vinden het belangrijk dat kinderen de vrijheid en ruimte krijgen om hun mogelijkheden en onmogelijkheden te ontdekken. Door veel zelf te doen groeit het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid van het kind, natuurlijke nieuwsgierigheid van het kind wordt geprikkeld en de creativiteit wordt aangewakkerd.

Binnen de groep krijgen kinderen de kans om te leren samenwerken, samen te delen en samen plezier te hebben. Kortom: samen te leven. Om zich te kunnen ontwikkelen hebben kinderen een basis nodig: een sfeer van veiligheid en vertrouwen. Een sfeer waarin het kind zich geborgen voelt en de ruimte krijgt om op eigen wijze een plekje te vinden. Deze sfeer wordt niet alleen gecreëerd door de ruimte en inrichting, maar vooral door de pedagogisch medewerksters. Zij zijn het hart van Christelijk Kindcentrum Bunschoten. Alles is erop gericht dat zij hun werk optimaal kunnen doen. Elke dag weer bewijzen zij hun betrokkenheid. Niet alleen door de kinderen te verzorgen, te begeleiden en op te voeden, maar ook door hen uit te dagen tot een volgende stap in hun ontwikkeling.

Kinderen, hoe klein ze ook zijn, willen net als volwassenen geaccepteerd, gerespecteerd en serieus genomen worden.

#### **De vier basisdoelen van ons pedagogisch handelen**

##### **Deze doelen zijn o.a. vastgelegd in de Wet Kinderopvang**

- **Emotionele veiligheid**
- **Persoonlijke competenties**
- **Sociale competenties**
- **Normen en waarden**

**In de volgende paragrafen hebben wij voor de Babyhof, Peuterhof en Kindhof elk apart uitgewerkt hoe wij in de praktijk vorm geven aan deze pedagogische basisdoelen.**

## **Babyhof**

- **Emotionele veiligheid**

Emotionele veiligheid is van groot belang bij de opvang van baby's en dreumesen. We willen geborgenheid geven zodat ze zich veilig voelen. We bieden wemomenten aan, we vertellen wat we doen, gaan zo min mogelijk de ruimte uit, geven veel persoonlijke aandacht tijdens de verzorgmomenten en zorgen voor een goed contact met ouder(s).

### **Stamgroep**

De kinderen tot 2 jaar worden geplaatst op de baby/dreumesgroep. Per kind zijn er 2 vaste pedagogisch medewerksters. Waarvan altijd 1 vast gezicht op de groep aanwezig is op het moment dat het kind aanwezig is. Eén van de twee vaste gezichten is ook de mentor van het kind, zie in het algemene gedeelte wat mentorschap inhoudt. Voor alle kinderen is een vertrouwde beroepskracht op de groep van belang, maar voor een baby is dit extra belangrijk, zo kan de hechting goed verlopen.

### **Het vier-ogenprincipe in de praktijk**

Op de groep zijn maximaal 8 kinderen in leeftijd van 0 tot 2 jaar en dus ook 2 pedagogisch medewerksters. Soms is de groep niet groot genoeg en zijn er maximaal 4/5 kinderen in de leeftijd van 0 tot 2 jaar met 1 pedagogisch medewerkster. In deze situatie proberen we een stagiaire extra op de groep te plaatsen.

Er is altijd een pedagogisch bevoegd persoon aanwezig op kantoor of in de facilitaire dienstverlening. Dit betekent dus dat er altijd minimaal twee bevoegde pedagogisch medewerksters in het pand zijn als er kinderen aanwezig zijn. Tevens hebben wij in elke ruimte een camera. Dit camerasysteem neemt drie weken de beelden van elke camera op en wordt daarna overschreven. Het monitoren van alle camera's gebeurt op kantoor en op een app op de telefoon van de leidinggevende. Er is een apart beleidsstuk voor het vier-ogen-principe, u kunt dit opvragen bij de leidinggevende.

### **Scholing**

De pedagogisch medewerksters die op de baby/dreumesgroep werken krijgen een aparte scholing tot babyspecialist, zie verder de lijst met scholing bij de Peuterhof. Dit hopen wij voor 2020 te realiseren.

### **Groepsruimte**

De groepsruimte is speciaal op de doelgroep afgestemd. Er zijn veel lichte kleuren en verschillende speelhoeken met uitdagende materialen. Daarnaast is er een verschoonruimte op de groep en een hoge box. Aangrenzend aan de ruimte is er een slaapkamer met gekwalificeerde bedjes. De ruimte voldoet aan de veiligheidseisen. Wij houden minimaal 2x per jaar een ontruimingsoefening met als doel dat wij precies weten wat te doen wanneer er een calamiteit plaats vindt.

### **Dagritme**

Omdat baby's hun eigen eet- en slaapritme hebben, is de dagindeling van de allerkleinsten ingericht zoals zij thuis gewend zijn. De pedagogisch medewerksters volgen zoveel mogelijk het individuele ritme van de baby totdat zij oud genoeg zijn om mee te doen met de algemene dagindeling van de babyhof.

Een algemene dagritme van de Babyhof kan er als volgt uit zien:

7:30 uur	Brengen, ontbijt mag meegegeven worden.
8.30-8.45 uur	Baby/ dreumesen worden gebracht er vindt een overdracht tussen mentor en ouder(s) plaats en daarna wordt er afscheid genomen. Kinderen mogen vrij spelen op de groep.
10.00 uur	Kinderen gaan aan tafel en eten stukjes fruit of een fruithapje. En drinken thee of water uit (tuit)beker. Er wordt eventueel een Bijbelverhaaltje verteld en liedjes gezongen.
11:45-12:00 uur	Ophalen of brengen
12:00 uur	Aan tafel eigen lunch eten en drinken
12:45-13:00 uur	Ophalen of brengen
14:00-14:30 uur	Kinderen gaan aan tafel en eten stukjes fruit of verse fruithap. En drinken thee of water uit (tuit)beker of tussendoortje
15:30-15:45 uur	Ophalen van baby/ dreumes
16:00 uur	Tussendoortje en drinken van thee/water
16.00-17:15 uur	Vrij ophalen van baby/dreumes

Naar gelang de baby of dreumes gewend is gaan ze hun slaapjes doen en worden de flessen gegeven, fruit- of groentehapjes gegeven en de luiers verschoond. Tussendoor mogen de kinderen vrij spelen, worden ze uitgedaagd om nieuwe dingen te ondernemen, worden er verhaaltjes voorgelezen, boekjes bekeken, liedjes gezongen, wandelen met de wandelwagen, buiten spelen op het speelplein of sporten in het speellokaal. We kijken naar het kind en we overleggen met ouders wat nodig is en wat het ritme van het kind is.

### **Bedjes**

Elk kind heeft zijn eigen bedje en wordt regelmatig verschoond.

### **Knuffel en speengebruik**

Ouders geven een knuffel en eventueel een speen mee in de tas voor bij het inslapen of voor als een kind verdrietig is of dit nodig heeft om zich veilig en vertrouwd te voelen.

### **Gezonde Voeding**

Wij vinden het belangrijk dat we de kinderen gezonde voeding aanbieden en gezond leren eten. We eten verschillende soorten (seizoen)fruit met de kinderen, een soepstengel, rijstwafel of cracker. Er wordt verse fruithap gemaakt van appel, peer of banaan.

Ouders zorgen zelf voor lunch borst/ flesvoeding, flesvoeding in poedervorm mee nemen, een slaapzak, knuffel/speen en tuitbeker. Als het kind 8 maanden is oefenen wij met het drinken uit een open beker.

### **Speelplein/ wandelen**

Voor de kinderen is het fijn en gezond om buiten te zijn. We proberen elke dag met de kinderen een moment buiten te zijn door met een aantal kinderen te gaan wandelen met een wandelwagen of op het speelplein te spelen. Om het speelplein zal zodra er een peutergroep ook op het speelplein aanwezig is er een gedeelte worden afgezet voor de baby's en dreumesen zodat zij veilig buiten kunnen spelen.

- **Persoonlijke competenties**

Op Christelijk Kindcentrum Bunschoten vinden wij het belangrijk om net als bij de peuter ook met de baby's en dreumesen te werken vanuit de zone van naaste ontwikkeling. Dit is het aanspreken van een kind op een niveau dat net buiten bereik van het kind is. De Russische psycholoog Vygotsky heeft veel onderzoek gedaan naar de manier waarop kinderen leren. In zijn ontwikkelingstheorie staat centraal dat kinderen leren door samen met volwassenen of leeftijdsgenootjes activiteiten te ondernemen. Volwassenen kunnen ontwikkeling van kinderen stimuleren door hen de juiste hulp te bieden.

Vygotsky onderscheidde verschillende leerniveaus bij kinderen:

Het actuele ontwikkelingsniveau: activiteiten die een kind al zelfstandig kan volbrengen en het hogere ontwikkelingsniveau: activiteiten die het kind nog niet zelfstandig kan, maar wel met hulp.

Wanneer het sociale ondersteuning krijgt bij de uitvoering ervan. Dit wordt ook wel de zone van de naaste ontwikkeling genoemd.

Heel eenvoudig gezegd: het kind kan al iets, maar een volgende fase van de ontwikkeling dient zich bijna aan. Het kind kan kruipen en je ziet dat het al bijna wil gaan staan. Door hierop in te spelen en kansen te creëren zodat het kind zich in het staan kan oefenen, ben je bezig met het stimuleren binnen de zone van naaste ontwikkeling.

Je legt het kind dus niet heel ver van de box op het kleed maar juist vlak erbij. Zo kan het kind naar de box kruipen en zich daaraan optrekken.

Wij proberen de competenties nog verder te ontwikkelen door:

- ✓ Veel met hen te knuffelen, zingen, spelen
- ✓ De baby's betrekken bij de maaltijden
- ✓ De baby's 'zelf' laten eten zodat ze hun oog-mond coördinatie kunnen oefenen
- ✓ Fruit schoonmaken aan tafel zodat de kleintjes er aan kunnen ruiken en voelen
- ✓ Tijdens de verzorging de handelingen benoemen
- ✓ Kinderen brood te laten eten met gebruik van een vorkje
- ✓ De baby's in de ruimte op de grond te leggen zodat ze de ruimte kunnen ontdekken, door rond te kruipen.
- ✓ De zintuigen uitdagen door verschillende speelmaterialen aan te bieden: Zachte en harde materialen om in te knijpen, bijten en voelen, speeltjes die geluid kunnen maken, materialen om in te bijten, babygym/ babymobil, autootjes die voortgeduwd kunnen worden.
- ✓ Enz, enz.

### **Uk en Puk**

Op de baby/dreumes groep werken we met de methode Uk & Puk, deze methode is gericht op kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Spelen staat centraal in Uk & Puk. De pop Puk is het speelkameraadje van de kinderen. Bij Uk & Puk zijn twaalf thema's ontwikkeld die aansluiten bij de belevingswereld van baby's, dreumesen. Bij elk thema zijn activiteiten uitgewerkt. Deze activiteiten kunnen makkelijk ingepast worden in de dagelijkse gang van zaken. In de activiteiten is er aandacht voor de vier ontwikkelingsdomeinen: taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuiglijke ontwikkeling en rekenprikkels.

De activiteiten die we aanbieden zijn bedoeld om de totale, brede ontwikkeling van kinderen te stimuleren. De activiteiten vinden plaats op de groep, bijvoorbeeld

tijdens de verzorging, het tafelmoment en het spelen. We proberen zoveel mogelijk aan te sluiten bij het kind.

## **Oudercontact en ontwikkeling**

### **Heen en weer boekje**

Tijdens de breng- en haalmomenten maakt de pedagogisch medewerkster ruimte vrij om te informeren naar hoe het met het kind gaat en of er bijzonderheden zijn en bij het ophalen zal er een overdracht zijn hoe het die dag met het kind is gegaan.

Daarnaast zullen er in de ouder-app foto's gedeeld worden. In het heen en weer boekje kunnen de ouders en de pedagogisch medewerkers aantekeningen maken over bijzonderheden, flesvoedingen, vaste hapjes, luiers, enz. Vaste informatie zoals noodnummers e.d. staat voor in het schriftje.

Als u baby of dreumes 3 maanden op de Babyhof is wordt er een afspraak met de ouders gemaakt voor een 10-minutengesprek. Dit is om met elkaar te spreken over hoe de eerste periode is bevallen zowel thuis als op de Babyhof en er is gelegenheid om vragen te stellen. Tussendoor kunt u ook altijd informeren hoe het gaat met uw kind.

### **Observeren en volgen van de ontwikkeling**

Kijken naar kinderen en de groep geeft iedere dag stof tot praten met collega's en ouders. Om het praten en kijken gericht te doen maken wij gebruik van het kind-volgsysteem KIIK. Deze is gericht op de diverse ontwikkelingsgebieden waardoor de pedagogisch medewerkers een leidraad hebben om kinderen te observeren en eventueel te handelen en interventies te kunnen doen bij spel en activiteiten wat helpt bij de verdere ontwikkeling van uw kind.

In de baby/dreumes periode worden de kinderen bij 10 maanden en 23 maanden geobserveerd via ons kind-volgsysteem.

De lijst wordt daarna met de ouder(s) besproken in een 10 minutengesprek.

Als het kind overgaat naar de peutergroep dan worden deze gegevens overgedragen en gaan ze op de peutergroep verder met deze ontwikkelingslijnen.

- **Sociale competenties**

Bij de sociale ontwikkeling gaat het erom hoe de baby/dreumes met anderen omgaat en hoe het kind zichzelf ziet in relatie tot anderen. Kinderen krijgen steeds meer inzicht in zichzelf en in hun relaties met anderen. Jonge kinderen zijn nog voornamelijk op hun ouders of verzorgers gericht, en zullen op een bepaald moment eenkennigheid vertonen.

Baby's en dreumesen zijn veelal op zichzelf gericht. Zij kunnen nog niet goed met anderen spelen. Dit komt omdat hun inlevingsvermogen nog niet ontwikkeld is. Zij begrijpen niet dat een ander kind pijn heeft als je hem duwt, of verdriet heeft als er speelgoed wordt afgepakt.

Wel zoeken zij nog veel steun en troost bij vertrouwde volwassenen.

Een goede kind-pedagogisch medewerkster relatie ligt aan de basis van kwalitatief goede opvang. Elk kind heeft hechtingsfiguren in zijn/haar leven nodig om zich goed te kunnen ontwikkelen. Pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van hechting bij kinderen en gaan hier zorgvuldig mee om. Baby's en dreumesen gebruiken hun lichaam bij het uiten en verwerken van hun gevoelens, dit noemen we 'non – verbale communicatie' of 'lichaamstaal'. Pedagogisch medewerkers zijn hier alert op. Zij kennen de kinderen goed en kunnen aan een kind aflezen of er iets aan de hand is. Op deze leeftijd zullen de meeste kinderen hun gevoelens niet onder woorden brengen. Ze zullen geluiden maken of gaan huilen. De pedagogisch medewerkster helpt hen daarbij door te benoemen wat zij bij het kind ziet.

### **Wenmoment**

Enkele weken voor de start van de opvang worden ouders met hun baby en/of dreumes door ons uitgenodigd voor de wenperiode. Doel van deze periode is het kind, de ouders en de pedagogisch medewerkster(s) vertrouwd te maken met elkaar. Op de eerste dag van de wenperiode vindt met de pedagogisch medewerkster op de groep een intakegesprek plaats en worden alle relevante gegevens van uw kind doorgenomen waaronder slaap- en eetritme en eventuele diëten of allergieën. Daarna blijft het kind twee uur bij ons om te wennen aan de groep en de pedagogisch medewerkster.

### **Overgang naar de Peuterhof**

Rond het tweede levensjaar maken kinderen de overgang van baby,-dreumesgroep naar de peutergroep. Voor die tijd wordt er al af en toe even gekeken op de groep waar het kind komt. Soms mag het kind al even meespelen om zo het wennen makkelijker te maken.

De pedagogisch medewerkers hebben een overdracht over het kind als het van de Babyhof naar de Peuterhof gaat.

- **Normen en waarden**

Binnen Christelijk Kindcentrum Bunschoten hebben we te maken met kinderen en hun ouders en/of verzorgers die allemaal hun eigen cultuur en achtergrond meebrengen. Er zijn dus verschillen in geloof en sociale klasse. Wij vinden het belangrijk dat iedereen het gevoel krijgt dat hij/ zij er mag zijn. Elkaar respecteren is dan ook een van de waarden waar we veel belang aan hechten.

Op Christelijk Kindcentrum Bunschoten gelden bepaalde normen en waarden, regels die de kinderen zich spelenderwijs eigen maken. Het is belangrijk om geduldig uit te leggen waarom iets niet mag en hoe het dan wel moet. Kinderen mogen ook fouten maken, daar leren ze van. Pedagogisch medewerkster hebben een voorbeeldfunctie in het overbrengen van normen en waarden.

Bij de baby's en dreumesgroep zullen kinderen vooral afgeleid worden als er iets gebeurt wat niet handig is, of ze worden even uit de situatie gehaald. Door deze jonge kinderen hun aandacht op iets anders te richten zal het kind meestal weer tevreden verder spelen.



## **Peuterhof**

### **Openingstijden en ophaalbeleid en oudercontacten**

Wij zijn open van maandag tot en met vrijdag.

Op de ochtenden worden de kinderen tussen 08.30-8.45 uur gebracht en tussen 11.45-12.00 uur weer opgehaald.

Op de middagen worden de kinderen tussen 12.45-13.00 uur gebracht en tussen 15.30-15.45 uur weer opgehaald.

Dit zijn de reguliere peuterspeelzaaltijden.

Extra service zijn de uren voor en na de peuterspeelzaal en lunch uren.

Op deze manier zijn de peuterspeelzaaluren ook te gebruiken als opvanguren tijdens werktijden.

In de ochtend brengen vanaf 6.30 uur.

Lunch is van 12.00 uur tot 13.00 uur.

Na de peuterspeelzaal van 15.45 tot 18.00 uur. Tussen 17.15 en 18.00 uur kunt u uw kind ophalen.

Op deze manier kan de ouder zelf samenstellen wat het beste bij de situatie past. Zo kan een hele dag opvang afgenomen worden, maar ook een ochtend van 7.30 uur tot 13.00 uur. Zo zijn er nog een aantal combinaties mogelijk.

Dit is een service die ingekocht kan worden. Het is niet zo dat dit flexuren zijn, je koopt het in voor elke week. Dit is beter voor het kind, zo weet de peuter waar hij/zijn aan toe is.

### **Inloopkwartier**

De pedagogisch medewerkers begroeten de peuter en hun ouder bij binnenkomst. Er is tijd voor een kort gesprekje over het kind en de presentielijst wordt ingevuld. De peuters beginnen te spelen en/of de ouder gaat samen met hun peuter een boekje lezen of een puzzeltje maken. Daarna neemt de ouder afscheid en kan het kind de ouder uitzwaaien.

Ouders wordt geadviseerd om peuters die voor het eerst komen en nog moeten wennen, de eerste paar weken wat later te komen brengen dus bijv. om 8.45-9.00 uur en wat vroeger op te halen bijv. om 11.30-11.45 uur.

Zo heeft het kind niet meteen te maken met andere ouders die hun kinderen komen ophalen. Om het wennen iets gemakkelijker te laten verlopen, neemt het kind soms iets van huis mee, zoals een knuffel, doekje en/of speen.

Wij vinden een goede overdracht belangrijk en nemen hier de tijd voor. Zo vragen wij de ouders bij binnenkomst hoe het met hun kind is en vertellen wij bij het ophalen over hun kind en de belevenissen van die ochtend of middag. Mocht het zo zijn dat er extra tijd nodig is, dan zal de pedagogisch medewerkster daar een persoonlijk gesprek voor plannen.

Als het kind door iemand anders wordt opgehaald, is het noodzakelijk dat dit van tevoren wordt doorgegeven.

Tijdens algemene feestdagen zijn wij gesloten. De vakanties komen overeen met de schoolvakanties van het basisonderwijs. Maar vanaf de meivakantie zal er ook een groep in de vakanties open zijn voor ouders die hier behoefte aan hebben. Deze vakantieweken zijn extra in te kopen, dus buiten het contact om voor de 40 schoolweken.

### **Ochtend en middagindeling**

Een voorbeeld van hoe een ochtend of middag ingedeeld kan zijn.

- Binnenkomst en vrij spelen.
- In de kring bidden, bijbelverhaal en zingen.
- Vrij spelen en knutselen.
- Fruit eten, drinken en opruimen.
- Vrij spelen, sporten of buiten spelen.
- Een Pukactiviteit en de afsluiting in de kring.
- De kinderen worden weer opgehaald.

### **Eten en drinken**

Het fruit eten en drinken is op de Peuterhof een groepsgebeuren. Schoongemaakt fruit wordt elke dag vers gebracht door de groenteboer. Het drinken krijgen de kinderen in bekertjes van de speelzaal, wij drinken thee of water met de kinderen. Alleen bij allergieën of dieetvoorschriften, welke gemeld zijn bij de pedagogisch medewerkster, mag er ander eten of drinken worden meegegeven.

### **Verschoenen en zindelijkheid**

De kinderen worden verschoond als dat nodig is en kinderen die zindelijk zijn gaan naar het toilet. Als een kind eraan toe is om zindelijk te worden, dan gaan wij daarin mee. Er zijn luiers aanwezig, hier hoeven de ouders niet zelf voor te zorgen. Wij leren de kinderen persoonlijke hygiëne, door na wc-gebruik de handen te wassen, na het fruit eten de handen met een nat doekje schoon te maken. Zo ook na het verven of plakken de handen te wassen. De pedagogisch medewerkers zelf werken met een hygiëne protocol en het protocol handen wassen. Deze zijn eventueel op te vragen.

## Ouderbetrokkenheid

- **Kijk- en informatie ochtend**

Twee maal per jaar kunnen de ouders een lesje volgen in de klas. Daarna krijgen zij van een medewerkster van Sovee (Stichting Onderwijs Voorrang Eemland) uitleg over een pedagogisch thema, bijv. aan de hand van stellingen. Voor anderstalige ouders wordt het Puk-thema behandeld en bijv. voorgedaan hoe je een boekje voorleest, hoe je met de verteltas omgaat. Dit is om de ouderbetrokkenheid te vergroten en de taalontwikkeling van het kind te stimuleren. Voor de ouders van doelgroepkinderen is er zes of zeven keer per jaar zo'n bijeenkomst.

- **Boekenpret en Verteltassen**

Zo'n 6 tot 8 keer per jaar wordt er aan de hele groep een boekenprettas meegegeven, hier zit een boek en een werkboekje in. In de groep wordt dit boekje voorgelezen. Doordat er ook thuis wordt voorgelezen wordt de taal nog meer gestimuleerd en geactiveerd en het voorleesplezier vergroot. In het werkboekje zitten allerlei activiteiten die de ouder samen met het kind kan doen. In het boekje zitten verschillende niveaus, de ouder kiest dat wat past bij het kind op dat moment. Na één of twee weken moet het boekje met tas weer terug naar de Peuterhof. Het werkboekje mag het kind houden.

Ongeveer 4 keer per jaar krijgt het kind een verteltas mee. Hier zit een boekje, knuffeltje en allerlei spelletjes en activiteiten in. Het is de bedoeling dat dit echt samen met het kind gedaan wordt, het is geen speelgoed om het kind alleen mee te laten spelen. Ook de verteltas is bedoeld om taal te stimuleren en is goed voor de ouder/kind band.

Deze tas gaat bij toerbeurt door de groep en ook deze tas mag één of twee weken thuis blijven.

Ouders wordt gevraagd om zuinig te zijn op deze materialen, het kost veel tijd en geld om het te vervangen. Bij verlies of breuk zijn wij genoodzaakt om dit in rekening te brengen.

- **Verjaardag vieren en de traktaties**

Als een kind jarig is dan vieren we een feestje op de groep, ouders kunnen overleggen met de pedagogisch medewerkster wanneer dit gaat plaatsvinden. Ouders mogen zelf bij het feestje aanwezig zijn. De jarige mag op de mooie stoel, er wordt gezongen en er mag een traktatie uitgedeeld worden. Wij proberen ouders te motiveren om het liefst een gezonde en veilige traktatie en vooral niet te grote traktatie te maken.

- **Zomerfeest**

Elk jaar is er een zomerfeest op een zaterdag in juni, op deze dag zijn alle peuters en hun ouders welkom. Er zijn allerlei leuke activiteiten en lekkernijen.

### **Extra dagdelen**

Als peuterspeelzaal werken wij met vaste stamgroepen en vaste dagen dat de kinderen komen. Het is dus niet mogelijk om flexdagen aan te vragen. Maar als er problemen zijn binnen het gezin, ziekte of de opvoeding is moeizaam dan kunnen wij altijd kijken wat er mogelijk is. Bijv. dat het kind meerdere dagdelen komt. Ook hierbij kijken we naar wat goed is voor het kind en proberen we veiligheid te bieden door het bij een van de vaste medewerkers te plaatsen.

Als dit niet een continuïteit is dan worden de ouders gevraagd om een formulier 'Toestemming extra opvang of eenmalige plaatsing in andere stamgroep' te ondertekenen.

### **Pedagogisch medewerkster/Mentor**

Op de meeste groepen staan 2 pedagogisch medewerkers op maximaal 16 kinderen. De pedagogisch medewerkers verdelen de kinderen onderling en krijgen op deze manier allebei maximaal 8 kinderen waar zij de mentor van zijn.

Als mentor regel je alles rond het kind, zoals de observaties en gesprekken en zijn zij het eerste aanspreekpunt voor de ouders en voor het kind. Meer informatie over mentorschap staat hierboven bij het algemene deel.

### **Observeren en volgen van de ontwikkeling**

Kijken naar kinderen en de groep geeft iedere dag stof tot praten met collega's en ouders. Om het praten en kijken gericht te doen maken wij gebruik van het kind-volgsysteem KIIJK. Deze is gericht op de diverse ontwikkelingsgebieden, zoals sociaal emotioneel, taal, motoriek enz. waardoor de pedagogisch medewerkers een leidraad hebben om kinderen te observeren en eventueel te handelen en interventies te kunnen doen bij spel en activiteiten wat helpt bij de verdere ontwikkeling van uw kind.

De observaties worden gedaan als het kind 3 jaar en 1 maand oud is en 3 jaar en 7 maanden. Omdat wij subsidie van de gemeente ontvangen voor zorgkinderen wordt ons gevraagd op dat moment ook de Cito Taal voor Peuters en Cito Rekenen voor Peuters af te nemen. Deze toetsen worden één op één afgenomen door de mentor van het kind en wordt naar het kind toe gebracht als 'we gaan een spelletje doen'. De peuters vinden het ook echt leuk om even 1 op 1 aandacht te krijgen van hun juf/mentor. Door het kind-volgsysteem krijgt de mentor een goed beeld van het kind.

Wij zien de observaties echt als een hulpmiddel om weer verder te kunnen met het kind.

De observatielijnen van Kijk worden besproken met de ouders en na het laatste observatiemoment door de ouders ondertekend en met toestemming van de ouders doorgestuurd naar de basisschool.

### **Oudergesprekken**

- Rond de zes weken dat een kind op de Peuterhof is zal er een gesprek met de ouders zijn over hoe ouders het ervaren op de Peuterhof en wat ze bij hun kind zien en horen bij het brengen en halen. De mentor van het kind zal ook wat vertellen over hoe het gaat en zal wat vertellen over de boekenprettassen en de verteltassen. Als een kind naar een andere groep over gaat zal er binnen 6 weken een gesprek worden gepland met de nieuwe mentor.
- Met 3.1 jaar zal er een ontwikkelingsgesprek zijn met de ouders, aan de hand van de ontwikkelingsgebieden en de observaties van ons kind-volgsysteem Kijk.
- Met 3.7 jaar is het laatste ontwikkelings- en afrondingsgesprek. Aan de hand van de ontwikkelingsgebieden en observaties wordt er een overdracht gemaakt voor de basisschool, dit wordt met u besproken en bij goedkeuring door u ondertekend.

Soms is er zorg en zullen er vaker gesprekken plaatsvinden.

### **Overdracht naar de basisschool/BSO**

Aan het einde van de periode op het Kindcentrum wordt er toestemming gevraagd aan de ouders om gegevens van hun kind door te sturen naar basisschool en eventueel als dit van toepassing is naar de BSO. De gegevens van het kind-volgsysteem KIIK verhuisd dan naar het systeem van de betreffende basisschool. Zo worden de observaties in de kleutergroepen voortgezet.

Tevens wordt er een overdrachtsformulier ingevuld en de uitslagen van de Cito en eventuele rapportages worden doorgestuurd. Dit alles om een mooie doorgaande lijn te krijgen. Als er zorg is omtrent het kind, zal er ook een warme overdracht met school plaatsvinden. Hier worden de ouders van op de hoogte gesteld.

### **Taalontwikkeling**

Het is belangrijk om de taalontwikkeling van kinderen te stimuleren, zodat het kind leert te communiceren en er verbaal contact met het kind gemaakt kan worden. Het stimuleren van de taalontwikkeling gebeurt op verschillende manieren. Dit kan door het zingen van liedjes, rijmspelletjes, voorlezen, kringgesprekken en spelletjes.

Sinds 2013 heeft de gemeente een nieuw taalontwikkelingsproject geïntroduceerd Puk & Ko Aan dit VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie) project doen alle peuterspeelzalen in Bunschoten-Spakenburg mee. Jaarlijks vinden er ook cursussen plaats, zodat de pedagogisch medewerkers de kinderen goed kunnen ondersteunen.

### **Waar staat VVE voor?**

VVE staat voor: Voor- en Vroegschoolse Educatie. Dit is een verzamelnaam voor de methodische en systematische ondersteuning van de ontwikkeling van jonge kinderen, in de leeftijd van 2 tot 6 jaar. Dit vindt plaats door middel van een VVE programma. Een vroege aanpak van achterstanden in de (taal) ontwikkeling kan een slechte start op de basisschool voorkomen. Daarom is landelijk de regeling VVE van kracht geworden.

Alle kinderen op de peuterspeelzaal krijgen het VVE programma aangeboden. Dit is speciaal gericht op kinderen van 2 tot 6 jaar die risico lopen op een ontwikkelingsachterstand of die een ontwikkelingsachterstand hebben. De doelgroep-kinderen komen minimaal 4 middagen, soms 4 ochtenden in de week als kinderen nog in de middag slapen, de peuterspeelzaal bezoeken.

Bij het CKCB wordt er met het programma Puk & Ko gewerkt. Dat is een educatief totaalprogramma dat is afgestemd op de behoeftes van peuters. Het omvat taal, rekenen en sociale vaardigheden. Meer informatie hierover is te vinden op: [www.Ko-Totaal.nl](http://www.Ko-Totaal.nl)

Een kind mag geplaatst worden als er een officiële verwijzing van het consultatiebureau is. Het kind moet dan minimaal 4 middagen per week geplaatst worden en ook daadwerkelijk alle vier de middagen per week komen.

Op het consultatiebureau wordt aangegeven of een kind tot deze doelgroep behoort. Zo ja, dan krijgt de gekozen peuterspeelzaal bericht van het consultatiebureau dat het kind een doelgroepkind is. In dat geval wordt de financiering (ouderbijdrage) aangepast. Het kan voorkomen dat het kind al op de peuterspeelzaal zit en dat de pedagogisch medewerkster constateert dat het eigenlijk een doelgroepkind is. In dat geval zal de pedagogisch medewerkster dit melden bij de leidinggevende en zij zal contact opnemen met het consultatiebureau met het verzoek het kind aan te merken als doelgroepkind. Uiteindelijk zal dit door het consultatiebureau moeten worden bevestigd.

Omdat de doelgroepkinderen voor een groot gedeelte wordt gesubsidieerd door de gemeente, verplicht de gemeente de ouders om deel te nemen aan de ouderbetrokkenheid momenten. Dit zijn de kijklesjes en het pedagogisch moment daarna, dit is 6 a 7 keer per jaar. En dit zijn de ouderavonden 2 of 3 keer per jaar waar een pedagogisch thema wordt besproken.

- **Emotionele veiligheid**

Het jonge kind ontdekt de wereld door te onderzoeken. Dit zal het alleen doen in een veilige wereld. Daarom hechten wij veel belang aan het scheppen van een zowel fysieke als emotionele veilige wereld voor het kind. Wij sluiten aan bij waar het kind mee bezig is, begeleiden het daarin en prikkelen het kind door het in nieuwe situaties te brengen.

**Stamgroep (rode, groene, blauwe, gele groep)**

De peuters worden geplaatst in een stamgroep van maximaal 16 peuters. Op deze groep zijn 2 vaste pedagogisch medewerksters. Als kinderen 2 jaar zijn dan worden ze op een ochtendgroep geplaatst. Zo rond hun derde jaar merk je vaak dat ze wat meer uitdaging nodig hebben, vaak slapen ze ook niet meer, dan wordt er met de ouders overlegd of ze naar een middaggroep mogen. Bij zo'n verplaatsing naar een andere stamgroep proberen we of ze geplaatst kunnen worden op een groep waar eenzelfde pedagogisch medewerkster staat.

**Het vier-ogenprincipe in de praktijk**

Op de meeste groepen zijn maximaal 2 keer 8 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar en dus ook 2 pedagogisch medewerksters. Soms is een groep niet groot genoeg en zijn er maximaal 8 kinderen en 1 pedagogisch medewerkster. In deze situatie proberen we een stagiaire extra in de groep te plaatsen, verder is er altijd een pedagogisch bevoegd persoon aanwezig op kantoor of in de facilitaire dienstverlening. Dit betekent dus dat er altijd minimaal twee bevoegde pedagogisch medewerksters in het pand zijn als er kinderen aanwezig zijn.

Tevens hebben wij in elke ruimte een camera. Dit camerasysteem neemt drie weken de beelden van elke camera op en wordt daarna overschreven. Het monitoren van alle camera's gebeurt op kantoor en op een app op de telefoon van de leidinggevende. Er is een apart beleidsstuk voor het vier-ogen-principe, u kunt dit opvragen bij de leidinggevende.

**De groepsruimte**

Wij zorgen ervoor dat alles goed beveiligd is, zoals afdekplaten voor de verwarming, plaatjes op stopcontacten, beschermstrips voor de scharnieren van de deuren. Onze toegangsdeur is niet van buiten open te doen. Men moet aanbellen om binnen gelaten te worden buiten de haal- en brengtijden om.

Jaarlijks voeren wij een risico-inventarisatie uit.

Wij houden minimaal 2x per jaar een ontruimingsoefening met als doel dat wij precies weten wat te doen wanneer er een calamiteit plaats vindt.

## **Het speelplein**

Om het buitenterrein staat een hekwerk. Als de peuters buiten spelen, is het altijd onder toezicht van de pedagogisch medewerksters. Alle kinderen van de groep gaan tegelijkertijd buiten spelen. Wanneer een kind even naar binnen moet vanwege een toiletbezoek of een ongelukje gaat een pedagogisch medewerkster mee naar binnen en blijft de andere buiten. Voor de veiligheid en om het overzicht te kunnen houden mogen alleen de pedagogisch medewerkster de kinderen meegeven en het hek opendoen, ouders en andere familieleden moeten buiten het hek wachten.

### **• Ontwikkeling van de persoonlijke competenties**

Als wij spreken over persoonlijke competenties, bedoelen wij dat het kind zich ontwikkelt tot een persoon die in staat is om allerlei soorten problemen op te lossen en die zich goed kan aanpassen aan veranderende omstandigheden. Dit bereikt het door persoonlijkheidskenmerken als zelfvertrouwen, veerkracht, flexibiliteit, zelfstandigheid, creativiteit en weerbaarheid op te bouwen.

Onze pedagogisch medewerksters begeleiden de kinderen hierin door ruimte te bieden aan de ontwikkeling van ieder kind. Alle ontwikkelingsgebieden worden hierbij gestimuleerd zoals taal, grove en fijne motoriek, cognitieve ontwikkeling en creativiteit.

### **Zone van naaste ontwikkeling**

Op Christelijk Kindcentrum Bunschoten vinden wij het belangrijk om met de peuters te werken vanuit de zone van naaste ontwikkeling. Dit is het aanspreken van een kind op een niveau dat net buiten bereik van het kind is.

De Russische psycholoog Vygotsky heeft veel onderzoek gedaan naar de manier waarop kinderen leren. In zijn ontwikkelingstheorie staat centraal dat kinderen leren door samen met volwassenen of leeftijdsgenootjes activiteiten te ondernemen. Volwassenen kunnen ontwikkeling van kinderen stimuleren door hen de juiste hulp te bieden.

Vygotsky onderscheidde verschillende leerniveaus bij kinderen:

- Het actuele ontwikkelingsniveau: activiteiten die een kind al zelfstandig kan volbrengen;
- Het hogere ontwikkelingsniveau: activiteiten die het kind nog niet zelfstandig kan, maar wel wanneer het sociale ondersteuning krijgt bij de uitvoering ervan. Dit wordt ook wel de 'zone van de naaste ontwikkeling' genoemd.

Heel eenvoudig gezegd: het kind kan al iets, maar een volgende fase van de ontwikkeling dient zich bijna aan. Het kind kan lopen en je ziet dat het zou willen springen van bijv. een drempel, door hierop in te spelen en kansen te creëren zodat



het kind zich in het springen kan oefenen, ben je bezig met het stimuleren binnen de zone van naaste ontwikkeling. Je legt dan kleine hoogtes in het speellokaal waar het kind hiermee kan oefenen. Aanspreken binnen de 'zone van naaste ontwikkeling'.

Een begrip dat nauw samen hangt met de zone van de naaste ontwikkeling is scaffolding. Letterlijk vertaald is 'scaffolding' het voorzien van steigers. Wanneer je het kind helpt, begeleidt en stuurt bij dingen die het nog nét niet zelfstandig kan (zone van naaste ontwikkeling), ontstaan leermomenten waarmee kinderen steeds weer boven zichzelf uitstijgen. Samen kunnen kinderen meer aan dan alleen! Deze manier van begeleiden behoort tot de 'scaffolding' techniek. Dit betekent dat je kinderen precies zoveel hulp biedt, zodat ze een taak zelf met succes kunnen uitvoeren.

Belangrijk is altijd ervoor te zorgen dat een kind zich veilig voelt. Het kind moet wel geprikkeld worden om een stapje verder te doen maar het is niet de bedoeling dat hij gefrustreerd raakt. Zoek altijd een goede balans tussen uitdaging en geborgenheid.

### **Ontwikkelingsmateriaal en speelmateriaal**

Spelen is bij uitstek een manier om de wereld en jezelf te ontdekken. Het is een veel omvattend middel om verschillende aspecten van de persoonlijkheidskenmerken te stimuleren en te ontwikkelen. Denk aan het ontdekken van verschillend aanvoelende materialen, leren hoe speelgoed gebruikt moet worden, hoe je kunt delen, hoe je rekening met elkaar kunt houden, leren op elkaar te wachten. Kortom, spelen stelt het kind in staat te leren hoe materialen, de mensen en de wereld in elkaar steken. Maar niet te vergeten betekent spelen ook plezier maken, samen of alleen.

Wij zorgen ervoor dat er afwisselend speelgoed is dat alle ontwikkelingsgebieden stimuleert. Wij hebben zoveel mogelijk open kasten en laten het kind zelf bepalen waarmee het wil spelen. Natuurlijk stimuleren wij een kind dat altijd hetzelfde kiest om ook eens iets anders te gaan doen, maar wij dwingen niet.

Speelgoed dat alleen onder begeleiding gebruikt wordt, zoals prikpenningen, hebben wij opgeborgen in een afgesloten kast.

Wij zorgen voor uitdagend speelgoed, het moet aansluiten bij de ontwikkelingsfase van het kind en bij zijn behoefte om te onderzoeken en te ontdekken. Spelen is leuk en daarom moet het niet te moeilijk zijn, maar ook niet te makkelijk. De kinderen krijgen bij ons de gelegenheid om zowel individueel als in groepsverband te spelen.

### **Activiteiten, vrij spelen en de kring**

Tijdens de ontwikkeling van kinderen neemt het spel een essentiële plaats in. Ze kunnen hun creativiteit kwijt en leren wie ze zijn. Bij het samenspelen leren kinderen ook in sociaal opzicht. Ze leren rekening met elkaar te houden, ze leren beurten geven en verdelen, maar soms ook op te eisen. Ze leren samen verhalen te maken en

daardoor te luisteren naar elkaar. Spel en samen spelen is leuk, leerzaam en een ontdekkingstocht die nooit ophoudt.

Aan het begin van het jaar wordt er een overzicht gemaakt van de thema's van onze VVE methode Puk & Ko. Bij deze thema's horen een aantal lesjes maar er worden ook allerlei activiteiten bij verzonnen, zoals knutselen, spelletjes, bakken enz. We gebruiken hierbij allerlei materialen en technieken. Vaak is dat thema gekoppeld aan de tijd van het jaar waarin we op dat moment zitten.

### **Puk & Ko**

De taalontwikkeling verdient extra aandacht. Een goede taalontwikkeling houdt direct verband met de intellectuele ontwikkeling van het kind. Bovendien is de taalontwikkeling belangrijk voor het tot uitdrukking brengen van onze emoties en is taal ons belangrijkste communicatiemiddel. Daarom maken wij gebruik van de methode Puk & Ko, zodat de taal in al haar aspecten aan de orde komt. Met behulp van Puk & Ko stimuleren wij niet alleen de taalontwikkeling van het kind, maar ook de sociaal communicatieve vaardigheden, waardoor het kind de overgang naar de basisschool gemakkelijker kan maken. De pop Puk fungeert als contactpersoon tussen het kind en ons/de volwassene.

### **Zelfstandigheid bevorderen**

We vinden het belangrijk om de zelfstandigheid van de kinderen te bevorderen omdat dit het zelfbewustzijn en het zelfvertrouwen ontwikkelt. De kinderen kunnen zo hun eigen 'ik' ontdekken die grip krijgt op haar omgeving. We stimuleren de kinderen naar zelfstandigheid door ze zoveel mogelijk zelf te laten doen. We letten daarbij wel op dat er geen gevaarlijke situaties ontstaan. We willen de zelfstandigheid bevorderen omdat kinderen meer kunnen dan we vaak denken. Ze hebben er plezier in iets te doen en het geeft hen zelfvertrouwen om te ontdekken dat ze dingen zelf kunnen.

#### Voorbeelden

Kind aanmoedigen bij motorische ontwikkeling: fietsen, klimmen, springen, jas pakken en zelf aantrekken, kwasten uitspoelen enz.

Creatieve ontwikkeling: kind laten experimenteren en helpen met materialen zoals: kleien, bouwen, knippen, puzzelen enz.

Sociale ontwikkeling: helpen met opruimen, uitdelen, klaarzetten enz. Maar ook zelfstandig spelen en hun eigen ideeën in het spel ontwikkelen.

Zo zijn er talloze stappen te zetten om kinderen zelfstandig bezig te laten zijn. Wel houden we er rekening mee dat iedere peuter op zijn eigen tempo ontwikkelt.

- **Ontwikkeling van de sociale competenties**

De mens is een sociaal wezen. In de praktijk betekent dit dat een kind al vanaf de geboorte samen met anderen dingen doet, immers zonder de ander (lees: ouder/verzorger) zou het kind niet (kunnen) overleven.

Bij het ontwikkelen van de sociale competenties gaat het om samenzijn en samen dingen doen.

Kinderen leren veel van wat ze zien, zowel van andere kinderen als van ons. Wij hebben hierin een voorbeeldfunctie.

Voorop staat bij ons dat het kind zich kan ontplooien. Wij stimuleren dan ook dat het initiatieven neemt waardoor het zelfvertrouwen kan groeien, wij zorgen er hierbij voor dat het kind zichzelf en/of een ander geen schade berokkent.

Belangrijk is dat het kind leert om vriendschappen aan te gaan, mee te doen met een groepsspel of rollenspellen te spelen. Het kind maakt zich de regels, gewoonten, normen en waarden eigen. Het kind ontdekt dat het een onafhankelijk persoontje is, dat het een eigen wil heeft en zelf besluiten kan nemen.

De peuter zal steeds meer leren rekening te houden met de ander. Dat betekent dat hij zich meer zal kunnen inleven in de ander. We leren het kind om te wachten op elkaar, om geen speelgoed af te pakken, om te delen en samen te spelen. Soms leren wij het kind om juist wat meer voor zichzelf op te komen.

Bij conflicten stimuleren wij dat de kinderen die zelf oplossen. Lukt dat niet of moeilijk, dan ondersteunen wij hen. De rol van de pedagogisch medewerkers verandert met het stijgen van de kinderleeftijd van zorgen voor, naar steeds meer begeleiden van de kinderen.

- **Normen en waarden**

Binnen Christelijk Kindcentrum Bunschoten hebben we te maken met kinderen en hun ouders en/of verzorgers die allemaal hun eigen cultuur en achtergrond meebrengen. Er zijn dus verschillen in geloof en sociale klasse. Wij vinden het belangrijk dat iedereen het gevoel krijgt dat hij/ zij er mag zijn. Elkaar respecteren is dan ook een van de waarden waar we veel belang aan hechten.

Op Christelijk Kindcentrum Bunschoten gelden bepaalde normen en waarden, regels die de peuters zich spelenderwijs eigen maken. Het is belangrijk om geduldig uit te leggen waarom iets niet mag en hoe het dan wel moet. Peuters mogen ook fouten maken, daar leren ze van. Pedagogisch medewerkster hebben een voorbeeldfunctie in het overbrengen van normen en waarden.

In de omgang met elkaar zijn wij beleefd en noemen elkaar bij de naam. Wij leren het kind om op zijn beurt te wachten, andere kinderen niet te onderbreken voorzichtig met spullen om te gaan en de groepsregels na te leven. Kortom, wij leren het kind regels, zodat het kan functioneren in een groep en later in de maatschappij.

In het aanleren van deze regels vinden wij dat belonen en stimuleren van gewenst gedrag meer effect heeft dan het corrigeren van ongewenst gedrag en is daarom een belangrijk uitgangspunt in ons pedagogisch handelen. Soms ontkomen wij er echter niet aan om in te grijpen. Wij wijzen dan niet het kind af, maar wel het (ongewenste) gedrag. Wij corrigeren het kind dan door het uit de situatie te halen of door het even apart te nemen. Na enkele ogenblikken benaderen wij het kind weer, benoemen de correctie en vragen of hij/zij weer verder (mee) wil spelen.

## **Kindhof (vanaf juni 2018)**

### **Inleiding**

Dit plan wordt geschreven om vorm te geven aan de nieuwe plannen die er zijn bij het Christelijk Kindcentrum Bunschoten (CKCB). Het CKCB ziet dat er in de nabije toekomst nieuwe ontwikkelingen zullen zijn op het gebied van kinderopvang en hier wil het CKCB tijdig op inspringen. Het CKCB is voortgekomen uit het aanbieden van peuteropvang. De peuteropvang is geleidelijk uitgebreid en vanaf januari 2018 zullen we ook opvang van baby's gaan aanbieden.

De volgende stap die uitgewerkt gaat worden is het bieden van opvang aan 4-12 jarigen na schooltijd. We zien dat ook in Bunschoten- Spakenburg de behoefte aan kinderopvang steeds groter is geworden, passend bij de landelijke ontwikkelingen op dit gebied. Tot nu toe werd er in Bunschoten nog betrekkelijk veel gebruik gemaakt van de hulp van opa's en oma's voor de opvang van kinderen. Maar ook de opa's en oma's blijven steeds langer werken en zijn dus niet altijd meer beschikbaar voor het opvangen van de kinderen. In Bunschoten- Spakenburg zijn al wel verschillende mogelijkheden voor naschoolse opvang, maar als CKCB zien we nog genoeg ruimte om op te vullen met ons aanbod. We zien in onze BSO (buitenschoolse opvang) mogelijkheden voor een meer doorgaande lijn dan dit bij de andere aanbieders te zien is. Het wordt voor ons namelijk mogelijk om baby's en peuters die wij vanaf de leeftijd van 0-2 en 2-4 jaar hebben gevolgd, te blijven volgen. De Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) die loopt van 2 tot 6 jaar kan zo meer continuïteit verkrijgen. Onze ervaring met en kennis over deze kinderen, kunnen wij blijven gebruiken om ook tijdens de opvang na schooltijd de ontwikkeling van deze kinderen te optimaliseren. Wij zien hiertoe ook mogelijkheden tot afstemming met de basisscholen, doordat we al beschikken over de nodige contacten met de basisscholen. In de toekomst hopen we deze samenwerking te intensiveren om zo de ontwikkelingskansen van kinderen te vergroten.

### **De functie van de BSO in de samenleving**

De laatste jaren is er een flinke toename in arbeidsparticipatie te zien door met name vrouwen en ouderen. ( De toename van werkende vrouwen van 60-65 jaar is helemaal groot geweest, van 14% in 2003 tot 43% nu; ANP 14-10-17) Dit is enerzijds een gevolg van verschillende kabinetsmaatregelen (participatiemaatschappij) anderzijds het gevolg van de zich nog steeds ontwikkelende emancipatie en sinds kort de weer groeiende economie en dus afname van werkloosheid. Er is ook een ontwikkeling gaande in de visie op kinderopvang. Zo is deze in eerste instantie ingezet en beschouwd als enkel een arbeidsmarktinstrument, om de groei van de arbeidsmarkt te stimuleren. Nu groeit de opvatting dat kinderopvang en dus ook BSO beschouwd moet gaan worden als een basisvoorziening om zo de kansen en talenten van alle kinderen te stimuleren. Niet alleen de maatschappij verandert, ook de opvattingen over de BSO zijn veranderd. In eerste instantie vooral een plaats van opvang, zodat

ouders onbezorgd op hun werk kunnen zijn, nu krijgt de BSO steeds meer de functie van vrijetijdsvoorziening waar je je zelf kunt ontdekken en waar je talenten kunnen groeien en ontwikkelen. Nu de BSO zich steeds meer op deze wijze gaat profileren, groeit de opvatting dat dit in de toekomst meer en meer een basisrecht voor alle kinderen moet worden. Dit is misschien nu nog wel een prille opvatting maar er worden landelijk al samenwerkingen opgezet waarbij plannen gemaakt en uitgevoerd worden voor accommodaties waarin kinderen hun vele dagelijkse activiteiten kunnen uitvoeren. Dus school, maar ook sport, cursussen op cultureel of technisch gebied of muzieklessen. ( IKC, integraal kindcentrum) Voor een deel kunnen ouders zo worden ontzorgd, maar ook kan zo de ontwikkeling van kinderen worden gestimuleerd.

Het gaat hierbij niet alleen om de persoonlijke ontwikkeling van kinderen maar ook om de ontwikkeling van verschillende vaardigheden van kinderen in het algemeen. We hebben als BSO ook de kans om sociaal gedrag van kinderen te stimuleren, waarvan op termijn in de maatschappij ook de positieve effecten hun werking zullen laten zien. In onze steeds individueler wordende maatschappij met kleine gezinnen en waar kinderen bijvoorbeeld ook steeds minder buitenspelen is het voor kinderen ook steeds moeilijker om zelf te ontdekken welk sociaal gedrag gepast is of effectief. Op school wordt hier natuurlijk ook veel aandacht aan besteed maar wel in een meer gestructureerde context, waar minder ruimte is om zelf te ontdekken en te leren van je eigen handelen. Op de BSO is er meer ruimte om je vrij te bewegen maar toch is hier wel een professioneel opvoeder, de pedagogisch medewerkster (Pedagogisch medewerkster) aanwezig om bij te sturen en om stil te staan bij positieve en negatieve gebeurtenissen in de sociale interactie tussen de kinderen.

Hier zie je dat de BSO ook voorziet in de behoeften van ouders. Op de momenten na schooltijd, als ouders aan het werk zijn hebben zij behoefte aan plaatsvervangers. In de plaats van de ouders bieden wij op dat moment veiligheid, geborgenheid en opvoeding. We gaan hierbij uit van 'positief opvoeden' waarbij sensitieve responsiviteit een belangrijke rol speelt. Sensitieve responsiviteit betekent dat je adequaat kunt reageren op de signalen van een kind. Als een kind uit school komt en er is daar iets gebeurd waar het kind nog mee zit, dan zijn deze signalen kort na schooltijd nog het best waar te nemen. Het liefst nog voordat het kind de emoties al weer heeft weggestopt of voordat deze emoties in negatief gedrag geuit gaan worden. Als plaatsvervanger van de ouder is het op dat moment onze taak om de signalen waar te nemen en bespreekbaar te maken, zodat de kinderen handvatten krijgen om hun emoties op een positieve manier te verwerken. De reactie van de opvoeder (ouders of Pedagogisch medewerkster) is belangrijk voor de opvatting van het kind over wat er nu precies is gebeurd, wat ging goed en wat had anders gekund. Ook leer je kinderen zo verantwoordelijkheid voor hun eigen gedrag inzien. Dus welke invloed heeft je eigen gedrag, je eigen reactie en als je je hier bewust van bent, hoe kan je dit dan gebruiken om situaties positief te beïnvloeden, zowel voor de

ander als voor jezelf. Dit aan kinderen leren is het meest effectief als je uit kunt gaan van een concrete situatie die ze zelf hebben meegemaakt. Die situatie die zich op school heeft afgespeeld en met welke ervaring ze binnenkomen op de BSO. Als plaatsvervanger van de ouders willen wij er op dat moment echt zijn voor de kinderen met aandacht, veiligheid en geborgenheid. Over wat kinderen vertellen moet de Pedagogisch medewerkster zich altijd bewust zijn van het belang van informatie uitwisseling naar de ouders enerzijds en de privacy van het kind anderzijds.

### **Welke functie heeft de BSO voor kinderen, wat willen wij ze bieden**

Op de BSO willen wij een veilige omgeving scheppen waarin kinderen spelend groeien en bloeien. Net als in de dagopvang is leren en ontwikkelen een van de doelen. Vanaf 4 jaar ontstaat er een duidelijk onderscheid tussen schooltijd en vrije tijd. Op de BSO zijn we ons ook van dit onderscheid bewust. Recht op vrije tijd staat zelfs beschreven in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Bij vrije tijd hoort dat je zelf mag kiezen en dat je je eigen interesses mag volgen. Het moet mogelijk zijn om zelf initiatief te nemen zonder al te veel bemoeienis van volwassenen. Er hoort ook bij dat vervelen moet mogen. Dit neemt niet weg dat we ook weten dat kinderen van nature openstaan om te worden geprikkeld om nieuwe ervaringen op te doen en om bijvoorbeeld hun creativiteit te ontwikkelen. Het is de taak van de pedagogisch medewerkster om in te schatten wanneer het goed is voor het kind om even zijn eigen gang te gaan of wanneer het gestimuleerd en geënthousiasmeerd kan worden om mee te doen met de aangeboden activiteiten.

De BSO is niet zondermeer het verlengstuk van de basisschool, toch zijn wij ook zeker een omgeving om te leren en te ontwikkelen. Ons aanbod van activiteiten is hier ook op gericht, maar we blijven altijd uitgaan van spelend leren. Het gaat in principe nooit om het eindresultaat, maar meer om het proces, ergens intensief mee bezig zijn vooral omdat je het zo leuk vindt. Het spel is dan wel niet in de eerste plaats bedoeld om te leren, maar spelen van kinderen draagt altijd bij aan de ontwikkeling. Zo willen wij kinderen stimuleren op cognitief gebied, op fysiek, creatief en sociaal gebied. De BSO zal in de toekomst ook steeds meer gaan samenwerken met de basisschool op pedagogisch en educatief gebied. Er kan dan sprake zijn van afstemming van pedagogisch beleid en het afstemmen van educatieve projecten, maar ook dan zullen wij een voorziening voor vrijetijdsbesteding blijven. In Zweden wordt de pedagogisch medewerkster 'fritidspedagog' genoemd, oftewel vrijetijdspedagoog. Hoewel de samenwerking in Zweden tussen leerkrachten en vrijetijdspedagogen in kindercentra al vergevorderd is tot een gelijkwaardige samenwerking waarin de collega's (leerkracht en vrijetijdspedagoog) elkaar versterken, wordt er nog steeds nadruk gelegd op het begrip vrije tijd!

## **De pedagogische visie van CKCB**

Deze is gebaseerd op de 4 pedagogische doelen van Marianne Riksen- Walraven welke zij heeft geformuleerd voor de Nederlandse kinderopvang. En welke zijn vastgelegd in de Wet Kinderopvang. Wat wij doen zorgt voor:

- Een gevoel van (fysieke en emotionele) veiligheid.
- Het bevorderen van de persoonlijke competenties van de kinderen.
- Het bevorderen van de sociale competenties van de kinderen
- Socialisatie en de overdracht van waarden en normen.

### **• Een gevoel van fysieke en emotionele veiligheid**

Vertrouwde relaties zijn een voorwaarde om je emotioneel veilig te voelen. Vanuit vertrouwde relaties is het mogelijk om een goede band met elkaar op te bouwen. Door die band zal je je gekend voelen en ervaar je dat je gezien wordt, kortom dat jij er toe doet. Een kind leert er op vertrouwen dat de volwassene weet wat hij nodig heeft en dat de volwassene er zal zijn wanneer dat nodig is. Dit geeft het kind ook de ruimte om zijn grenzen te durven verleggen. Op de BSO willen wij investeren in de relatie met de kinderen, dit doen we door ontspannen gesprekjes met de kinderen te voeren en ons te verdiepen in de leefsituatie van de kinderen. Hoe ziet het gezin er uit, wie zijn je vrienden, wat zijn je hobby's en wat gebeurt er allemaal op deze gebieden. We doen ons best om ontwikkelingen en gebeurtenissen bij te houden en te volgen. Een al eerder genoemde vakterm is 'sensitieve responsiviteit', deze term is belangrijk genoeg om op deze plek nog een keer te noemen want om een band op te bouwen met een kind is dit de belangrijkste basishouding die er is. Sensitieve responsiviteit staat voor warmte en een ondersteunende aanwezigheid. Dit is belangrijk bij heel jonge kinderen en bij oudere kinderen. Bij jongere kinderen zullen signalen makkelijker waar te nemen zijn, zoals huilen of driftig worden. Oudere kinderen moet je ook echt goed leren kennen om op te merken dat er iets aan de hand is. Wanneer bij kinderen hun emoties herkend en erkend worden dan ervaren de kinderen vertrouwen. Vertrouwen in de ander; er is aandacht voor mij, ze vinden het belangrijk hoe ik me voel. Er groeit ook vertrouwen in zichzelf; ik kan duidelijk maken wat ik wil, wat belangrijk is voor mij.

Om je emotioneel veilig te voelen helpt het ook als er een bepaalde voorspelbaarheid van de leefomgeving is. We zorgen voor vaste routines, rituelen en regels in de groep. Elke middag kent vaste elementen zoals eerst iets drinken en dan pas verdere activiteiten. We spreken af voor welke activiteiten het kind zich kan opgeven, daar zit dan wel een vorm van verplichting aan. Bijv. er komt iemand om theaterlessen te geven en het kind heeft zich hiervoor opgegeven, dan verwachten we wel dat het kind hier aan deelneemt. We zorgen ook voor duidelijke regels over opruimen en over hoe je met elkaar omgaat.



Over deze regels zullen we ook samen na denken, gaat het nog wel goed zoals we hebben afgesproken of moeten we regels bij stellen. We zullen samen overleggen en samen beslissingen nemen. We zullen hierbij rekening moeten houden met elkaar en soms een compromis sluiten, maar we doen het samen, op de BSO zijn we een kleine samenleving. We noemen dit participatie en zullen hier verder op in gaan bij de doelen over het bevorderen van persoonlijke en sociale competenties.

Bij participatie hoort ook autonomie, deze termen staan niet persé tegenover elkaar maar worden wel bij elkaar genoemd. Autonomie is voor het kind belangrijk maar moet wel binnen veilige grenzen bestaan. Voor de BSO is het belangrijk om een goede balans te vinden tussen beschermen en loslaten. Het is natuurlijk afhankelijk van de leeftijd van het kind hoe ver dit loslaten kan gaan. Autonomie van jonge kinderen zal zich altijd ontwikkelen onder direct toezicht van de Pedagogisch medewerkster. Pas bij oudere kinderen en na overleg en met toestemming van de ouders kunnen er afspraken gemaakt worden over meer zelfstandigheid zonder direct toezicht. Denk hierbij aan zelfstandig naar de BSO toe komen, gaan spelen bij een vriendje of met vrienden buiten het terrein spelen. We hebben hier een zelfstandigheidscontract voor wat ondertekend wordt door ouders en kind. Bij jonge kinderen begint het ontwikkelen van autonomie bij het 'zelf doen'. Het vergroot het zelfvertrouwen van kinderen enorm als zij ervaren dat ze iets zelf kunnen. Kinderen die dit ervaren zullen ook steeds meer willen onderzoeken en experimenteren met wat ze zelf kunnen; de wereld om zich heen verkennen. Het zelf kunnen doen is belangrijk op fysiek, cognitief en sociaal gebied. Op al deze gebieden moet je kunnen experimenteren en fouten mogen maken. Alleen zo kan je van je eigen ervaringen leren. Je leert zelf opletten, risico's in schatten en risico's vermijden. Vanaf een bepaalde leeftijd kunnen de kinderen op ons terrein buiten spelen zonder directe bemoeienis van de Pedagogisch medewerkster, dit is nodig en belangrijk maar de kinderen moeten te allen tijde weten waar wij zijn en er op kunnen vertrouwen dat we beschikbaar zijn. We zullen ons altijd verantwoordelijk voelen voor de fysieke veiligheid van de kinderen en daarom regelmatig een kijkje nemen of alles goed loopt.

Ook het contact tussen ouders en leidsters is een voorwaarde voor het zich emotioneel veilig voelen van de kinderen. Daarom investeren wij ook in het contact met de ouders en streven wij een open en positieve communicatie na. Als kinderen merken dat de ouders vertrouwen hebben in ons, dan zal hij ons ook makkelijker vertrouwen. Kinderen zijn gevoelig voor het oppikken van kritiek van de ouders op de pedagogisch medewerkster en omgekeerd. Om het vertrouwen van de kinderen niet te beschadigen moeten we dit altijd voorkomen.

De inrichting van de ruimte is ook belangrijk voor het gevoel van welbevinden. Wij creëren huiselijkheid en willen ook door de inrichting warmte uitstralen. We maken

gebruik van prettige verlichting, zachte materialen, een grote hoekbank om lekker bij elkaar te zitten, vloerkleed om lekker languit te liggen en zitzakken om in weg te kruipen en vrolijke kleuren. In deze huiselijke omgeving is genoeg uitnodigend speelgoed aanwezig om samen of alleen mee te spelen. Er moet ook gelegenheid zijn om iets voor je zelf te doen, want misschien heb je voor deze dag al genoeg sociaal contact gehad. We maken ook gebruik van de verschillende ruimtes op onze locatie zodat de verschillende activiteiten elkaar niet hoeven te verstoren.

- **Het bevorderen van de persoonlijke competenties van kinderen**

Dit gaat om het ontwikkelen van de persoonlijkheid van kinderen en om de ontwikkeling van hun talenten. Voor de ontwikkeling van de persoonlijkheid van kinderen( zelfstandigheid, zelfvertrouwen, frustratietolerantie, eigen identiteit, weten wat je wilt en wat je wel of niet goed kunt) is vertrouwen en een persoonlijke band belangrijk; sensitieve responsiviteit.

Voor de ontwikkeling van je talenten op bijvoorbeeld intellectueel, lichamelijk en creatief gebied is het belangrijk dat je wordt aangemoedigd. De Pedagogisch medewerkster kan door de juiste vragen te stellen en door instructies te geven het kind aanmoedigen om zo een fase verder in zijn ontwikkeling te komen. Dit noem je de zone van de naaste ontwikkeling en dit komt voort uit de ontwikkelingstheorie van Vygotski. (Russische psycholoog) Wij zullen door intensief met de kinderen bezig te zijn en hen te observeren, waarnemen wat hun actuele ontwikkelingsniveau is. Dus dat wat ze al zonder hulp bereikt hebben. Dan zullen we bedenken wat de volgende stap is in hun ontwikkeling. Om die te bereiken zullen we een situatie creëren waardoor de kinderen uitgedaagd en gestimuleerd worden om die stap ook te kunnen maken. Zo bereikt het kind de zone van de naaste ontwikkeling.

Zoals al eerder beschreven is de balans tussen activiteiten en vrij spelen erg belangrijk, wij vinden het één niet persé belangrijker dan het ander en willen het beide stimuleren en aanbieden.

Door te spelen verwerken kinderen de dingen die zij dagelijks beleven. Tijdens rollen- en fantasiespel, spelen zij na wat zij hebben gehoord, gezien of beleefd. De pedagogisch medewerkster zal door te observeren hier ook altijd de afweging maken om de kinderen samen te laten spelen of om mee te gaan spelen. Vrij spelen is belangrijk voor kinderen en dit doen zij ook heel graag. Tijdens geheel vrij spel kunnen de kinderen helemaal zichzelf zijn, ze mogen kiezen wat ze doen, met wie, wat de regels zijn en wanneer ze er weer mee ophouden. Maar de Pedagogisch medewerkster kan ook een situatie signaleren waarbij zij door mee te spelen de kinderen de gelegenheid geeft om al spelend belangrijke nieuwe dingen te leren, zij

kan het spel daarin sturen. Soms kan de Pedagogisch medewerkster signaleren dat het de ontspanning van het spel ten goede komt om even mee te spelen. De kinderen hoeven zichzelf dan even niet druk te maken over bepaalde regels van het spel en kunnen zo meer ontspannen spelen.

Naast vrij spelen is de BSO er ook om je talenten te ontdekken en om te ontdekken wat jij leuk vindt om te doen. Op de BSO is er de gelegenheid om kinderen dit aan te bieden. We zullen elke maand een passend thema hebben en daar wekelijks leuke, uitdagende activiteiten bij bedenken. We zullen variëren met activiteiten op verschillende gebieden zoals: Sport en spel, Creatief en cultureel, Natuur en techniek.

Om alle kinderen enthousiast te maken zorgen we voor een divers aanbod aan activiteiten, dus niet alleen sporten, koken en knutselen maar ook toneel, muziek, dans en techniek.

We zijn geen thematische naschoolse opvang, maar gezien onze visie: 'Spelend groeien en bloeien', willen we ook veel de buitenlucht opzoeken. Buiten spelen is voor kinderen belangrijk omdat het grootste deel van de dag zich al binnen de schoolmuren afspeelt. Met buiten spelen kom je in contact met de natuur en het weer. We gaan op zoek naar mogelijkheden om ook bloemen en planten te laten groeien en bloeien en wat zou het leuk zijn als we ook eens van onze eigen plantjes een gezonde maaltijd of een snack kunnen bereiden.

Voor bepaalde thema's zullen we ook externe instanties vragen om workshops aan te bieden. Soms kan het al leuk zijn om eens met andere materialen of gereedschappen te werken en soms zal het fijn zijn om van bepaalde ruimtes gebruik te kunnen maken. Zo willen we er ook voor zorgen dat we niet steeds tussen dezelfde muren zitten maar er ook op uit trekken en kennis te maken met andere omgevingen.

We hebben de beschikking over een Stint waarmee we op pad kunnen en heerlijk in de buitenlucht kunnen zijn. Denk aan even naar het strandje, een voetbalveldje, de kinderboerderij, speeltuin enz. Kinderen kunnen ook gebracht worden naar een activiteit buiten het gebouw, zoals een sport of muziekles enz.

- **Het bevorderen van sociale competenties**

Dit gaat over het leren van sociale vaardigheden om sociale relaties aan te gaan en in stand te houden. Op school leren kinderen hier al veel over en op de BSO is dit ook weer belangrijk. Het aanleren van het aangaan van sociale relaties en om deze in stand te houden is iets wat je voor een groot deel zelf leert door ervaring. Op de BSO is die ruimte er om ook op dit gebied veel te ervaren. Op de BSO kom je meer met verschillende kinderen in contact wat betreft leeftijd, sociale of culturele achtergrond. Je leert om rekening te houden met elkaar, je leert om leiding te nemen over jongere kinderen en je leert verantwoordelijkheid te nemen.

Op de BSO bieden we in de eerste plaats veel vrijheid om kinderen zelf te laten ervaren en om te leren door deze ervaring. Dus wat kan je wel zeggen tegen iemand en wat wordt niet zo op prijs gesteld. Hoe maak je het weer goed als iemand boos op je is. De pedagogisch medewerkster geeft de kinderen deze ruimte om zelf sociale relaties aan te gaan en problemen op te lossen. Begeleiding bestaat uit het observeren en signaleren van situaties die voor kinderen te lastig zijn om zelf op te lossen. Hoewel er vrijheid is om te leren van eigen ervaringen, zal er ook duidelijkheid gegeven worden over wat sociaal acceptabel (regels) en wat sociaal wenselijk is. Wat sociaal wenselijk is zal de pedagogisch medewerkster zelf voorleven. Kinderen leren veel van dit voorbeeld; hoe steun je elkaar, troost je elkaar of bied je solidariteit. Allemaal vaardigheden die horen bij de sociale competenties en die zorgen voor een positieve groepsfeer, waarin veiligheid is en het gevoel dat je erbij hoort.

In een groep waar een positieve groepsfeer aanwezig is, is er de veiligheid om je sociale vaardigheden te oefenen en te vergroten. Het kind leert dan hoe je aansluiting maakt in een groep, hoe je een compromis kunt sluiten en hoe je voor jezelf op kunt komen. Ook leer je hoe fijn het is als je een ander helpt. Een positieve groep ontstaat niet vanzelf. De pedagogisch medewerkster investeert in een fijne sfeer en leuke activiteiten waardoor de kinderen zich verbonden met elkaar voelen en waar de kinderen ook naar elkaar omzien. In zo'n groep leren kinderen samen te leven met anderen, ze leren dat het goed is om voor jezelf op te komen en aan te geven wat je graag wil. Maar ze leren ook dat je rekening moet houden met elkaar en dat soms het algemeen belang groter is dan wat je zelf het liefste wil. Dit samenleven heet participatie. De sociale vaardigheid die daarbij belangrijk is om te leren is om je in te leven in de ander: empathie. We helpen hierbij door gesprekjes over gevoelens op gang te brengen 'Hoe denk je dat het voor de ander is?', 'Vraag maar eens wat hij ervan vindt'. De kinderen leren zo om gedachten en gevoelens onder woorden te brengen. Je leert om je eigen mening te geven.

Je eigen mening geven is belangrijk om samen beslissingen te nemen als we samen nadenken over wat we belangrijk en leuk in de groep vinden. Dit samen beslissingen nemen hoort ook bij participatie.

- **Waarden en normen**

In de opvoeding gaat het veel om normen en waarden. Bij het CKCB komen veel normen en waarden voort uit onze christelijke identiteit. Christelijke waarden en normen zoals liefde, respect voor elkaar, het helpen van elkaar, vriendelijkheid, vergeven, eerlijk zijn, geduldig zijn, mildheid, trouw en zelfbeheersing. Om deze waarden en normen uit te dragen maken we gebruik van zorgvuldig uitgekozen boeken en staan we stil bij de christelijke feestdagen.

De hiervoor besproken participatie wordt gebruikt om afspraken te maken zoals:

- We houdende groepsruimte gezellig en netjes
- Als iemand verdrietig is dan helpen we
- In de groepsruimte schreeuwen we niet, we praten
- We laten elkaar uitpraten.
- Enz.

### **Extra dagdelen**

Als Kindcentrum werken wij met vaste stamgroepen. Het is niet mogelijk om flexdagen aan te vragen. Maar als er problemen zijn binnen het gezin, ziekte of de opvoeding is moeizaam dan kunnen wij altijd kijken wat er mogelijk is. Bijv. dat het kind meerdere dagdelen komt. Ook hierbij kijken we naar wat goed is voor het kind en proberen we veiligheid te bieden door het bij een van de vaste medewerksters te plaatsen, dit altijd in overleg met ouders.

### **Ochtendindeling, Middagindeling en Dagindeling**

Een voorbeeld van hoe een ochtend, middag of dag ingedeeld kan zijn op de BSO.

#### **Ochtend:**

- De kinderen worden door hun ouders gebracht en ontbijten op het Kindcentrum.
- De kinderen mogen vrij spelen
- Om 8.15 uur kinderen maken zich klaar om naar school te gaan
- De kinderen worden met de Stint naar school gebracht

#### **Middag**

- De kinderen worden opgehaald van school en eten fruit en drinken wat.
- Er is een klein overleg over wat de kinderen die middag willen doen.
- Keuze uit sport, spel, knutselen, buiten spelen of erop uit.
- Drinkmoment met kleine versnapering
- Vanaf 17.00 uur zijn we op locatie zodat de eerste ouders hun kinderen weer kunnen worden opgehaald, dus ook de kinderen die ouder zijn en al vrij naar buiten mogen.

#### **Hele Dag**

- De kinderen worden door hun ouders gebracht en ontbijten op het Kindcentrum
- Er is een klein overleg over wat de kinderen die dag willen doen. Of er is al een leuk uitje georganiseerd.
- Fruit en drink moment in de ochtend.

- Tussen de middag zullen we lunchen met de kinderen.
- Er is een klein overleg over wat de kinderen die middag willen doen. Of er is een leuk uitje georganiseerd.
- Fruit en drink moment voor in de middag en een klein versnaperingsmoment laat in de middag.
- Vanaf 17.00 uur zijn we op locatie zodat de eerste ouders hun kinderen weer kunnen worden opgehaald, dus ook de kinderen die ouder zijn en al vrij naar buiten mogen.

### **Zelfstandigheidscontract buitenschoolse opvang**

Het is mogelijk dat kinderen zelfstandig naar de BSO komen en naar huis gaan. Ouders geven dit middels het zelfstandigheidcontract aan. De kinderen die zelfstandig naar de BSO komen zijn binnen een kwartier na schooltijd bij de BSO aanwezig te zijn. Komt een kind zelfstandig naar de buitenschoolse opvang of gaat het kind zelfstandig naar school, dan eindigt de verantwoordelijkheid van CKCB bij het verlaten, respectievelijk begint de verantwoordelijkheid bij het betreden van de buitenschoolse opvang. Ouders tekenen voor het zelfstandig reizen het hiervoor bestemde zelfstandigheidcontract. Dit contract is op locatie aanwezig en moet ten alle tijden worden ingevuld door: ouders, kind en leiding.

### **Naschoolse opvang**

Dag van te voren of bij de voorschoolse opvang wordt er een briefje gemaakt welke kinderen op welke scholen opgehaald moeten worden. Belangrijk bij incidentele opvang: het is de verantwoording van de ouder om dit ook aan de leerkracht van het kind op de basisschool door te geven. De leerkracht draagt er zorg voor dat het kind niet naar buiten loopt maar wacht op de BSO medewerker.

De BSO medewerker wachten op de afgesproken plek.